

Zarándoklat a férfiakért Csaba testvér vezetésével

Különvonattal, majd gyalogosan tették meg az utat Szentkútra Munkás Szent József ünnepén

Böjte Csaba OFM lelkivezetésével, a Misszió Tours szervezésében, május elsőjén reggel 6 órakor indult Budapestről, a Keleti pályaudvarról az első alkalommal megtartott Munkás Szent József vonatos zarándoklat Mátraverebély-Szentkútra, amelynek résztvevői a férfiakért imádkoztak.

Foto: Merényi Zita

Böjte Csaba ferences szerzetes áldásával reggel 6 órakor indult el a Keleti pályaudvarról Munkás Szent József-zarándokvonat, idén első alkalommal, hagyományteremtő szándékkal, háromszáz utassal. Ennek alkalmából Budai László, a Misszió Tours vezetője; Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár és Homolya Róbert, a MÁV-Start Zrt. elnök-vezérigazgatója (a MÁV-Volán csoport nevében) is rövid beszédet mondott a zarándokvonat melletti peronnál, a Jöjj Szentlélek... kezdetű ének elhangzása után.

„Szívvel örülök, hogy a pandémia után ismét zarándokvonat indulhat, amelynek az is az üzenete, hogy Magyarország őrzi, védi keresztény hitét és kultúráját, s amikor háború zajlik a szomszédunkban, ennek a zarándoklatnak a lelki és közösségi ereje mindannyiunk javát szolgálja” – mondta az államtitkár.

(Folytatás a 3. oldalon)

Ne szokjunk hozzá a háborúhoz!

Az odesszai rakétatámadásban meghalt három hónapos csecsemő története
2. oldal

Diákok jelentkezését várják zarándoktáborokba
6. oldal

A víz három drámája
Áder János a fenntartható fejlődésről beszélt a budapesti Piarista Gimnázium tanulóinak
Tudósítás a 11. oldalon

A tizenötödik film: Belfast
Apollo-10,5: Űrkorszaki gyerekkor

Nincs vége a Gutenberg-galaxisnak

Beszélgetés a Pro Cultura Christiana-díjas Sarbak Gáborral

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) idén Sarbak Gábor irodalom- és középkortörténésznek, a Szent István Társulat elnökének adományozta a Pro Cultura Christiana-díjat. Az ünnepi alkalomból beszélgettünk vele.

– Kérem, beszéljen kicsit a gyermekkoráról és pályája indulásáról.

– Egyik nagyapám úri szabó volt, a másik ál-latorvos, apám jogász, anyám gazdasági hivatalban dolgozott. Pécsen születtem, nevelkedtem, a Nagy Lajos Gimnáziumba jártam, ami a

háború előtt ciszterci iskola volt. Egykor Babits Mihály, majd az édesapám is ide járt. Ott is érettségiztem 1973-ban, innen kerültem Budapestre, az ELTE-re, és az Eötvös-kollégiumban laktam, ahol a szabad bejárású könyvtárat és a kollégistáknak biztosított külön képzést élvezhettem. 1979-ben friss latin diplomával már a Mezey László professzor irányította kutatócsoportban kutathattam a latin kódextörredékeket. Azóta is a latinnal foglalkozom, szakterületem a középkori latin emlékek kutatása maradt, akár teljes kódexekről, akár csak a kódexekből fennmaradt töredékekről van szó.

(Folytatás az 5. oldalon)

Újra kell szólnunk a társadalmunkat összetartó hálót

Szerveződik a KATTÁRS

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Caritas in Veritate Bizottsága és a Szeged-Csanádi Egyházmegye oktatási és pasztorális helynöksége november óta dolgozik a szeptember 22. és 25. között tartandó Katolikus Társadalmi Napok (KATTÁRS) előkészítésén. Kialakult a koncepció, a programterv, megvan a mottó is, a munka jelenlegi szakaszában igyekszünk mindenkihez eljuttatni a meghívásunkat. Serfőző Levente oktatási helynök és Bánlaki Zsannett, a bizottság irodavezetője számolt be arról, hol tart a szervezés.

– Milyen elhatározásokkal, vágyakkal tért haza Szegedre, miután tavaly szeptemberben, a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus (NEK) idején Budapesten, a Margitszigeten a Szeged-Csanád Egyházmegye nevében átvette át a Az Egyház társadalmi tanításának kompendiumát, következő KATTÁRS stafétabotját?

Serfőző Levente: A Margitszigeten pünkösdi élményben volt részem. Már akkor éreztem, ezt kellene majd átadnunk Szegeden is.

(Folytatás a 7. oldalon)

A Jóisten kezében van az életünk

Beszélgetés Szocska A. Ábel görögkatolikus püspökkel a bűnről és a békéről

A Nyíregyházi Egyházmegye kárpátaljai születésű püspöke rendszeresen látogatja szülőföldjét. Közelről látja, hogy a háborús helyzetben mi a feladatunk keresztényként, és milyen kilátások nyílnak ebben az óriási bizonytalanságban. Bíz a magyarság kárpátaljai jövőjében. Nyíregyházán, a papi szeminárium épületében beszélgettünk vele.

– Kárpátaljai születésüként Ön különleges felelősséget érez az ott élők iránt.

– Többpólusú a munkánk, lelkipásztori és karitatív egyszerre. A segítségnyújtás első lépését a közös imádságban láttam. Amint lehetett, Luscsák Nílus püspök atyával, a Munkácsi Görögkatolikus Egyházmegye apostoli kormányzójával közösen imádkoztunk a békéért az ukránok lakta Dombón.

Szerettem volna kifejezni együttérzésemet a bajba jutottakkal, személyesen meggyőződni a Kárpátalján kialakult helyzetről, és arról, hogy miként tudnánk segíteni. Azóta itthon is többször végeztem Szent Liturgiát az itt lévő menekültekkel és híveinkkel közösen. Kisapjaink is bekapcsolódtak a segítségnyújtásba: felkerestek menekültszállásokat, segítettek a menekültek ellátásában, beszélgettek, vigasztaltak, együtt imádkoztak az emberekkel. A háború első napjától kezdve nagy erővel folyt a karitatív munka is: a menekültek befogadása és ellátása, az adományok gyűjtése és kiosztása.

(Folytatás a 9. oldalon)

A fiatalok és az idősek közötti szövetségen múlik a világ jövője

Április 27-én a Szentatya Rut könyve alapján tartotta hetedik katekézist az öregkorról (vö. Rut 1,8.16–17). Kiemelte, hogy a közvélekedéssel ellentétben az anyósunkkal való kapcsolat is bőséges áldást hozhat, és valódi jövőt nyithat meg előttünk. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását itt olvashatják.

Kedves testvéreim, jó napot kívánok! Isten hozott benneteket!

Ma tovább gondolkodunk az idősekről, a nagyszülőkről, az öregségről, csúnyán hangzik ez a szó, de nem, az öregek nagyszerűek, gyönyörűek! Ma Rut ragyogó könyve, a *Biblia* egyik gyöngyszeme fog inspirálni bennünket. Rut példabeszéde rávilágít a családi kötelek szépségére: a párkapcsolat által létrehozott, de a párkapcsolaton túlmutató kötelekre. A szeretetnek olyan erős kötelei ezek, amelyekben a szeretet családi nyelvtanát alkotó alapvető, poliéderes szeretszálak tökéletessége sugárzik. Ez a nyelvtan életerős és életadó bölcsességet hoz a közösséget felépítő kapcsolatokat egészébe. Az *Énekek énekéhez* képest *Rut könyve* olyan, mint a hitvesi szerelem diptichonjának másik táblája. Ugyanolyan fontos, ugyanolyan elengedhetetlen, azt az erőt és költészetet ünnepli ugyanis, amely a nemzedéket, a rokonságot összekapcsoló kapcsolatokban, az odaadásban és hűségben megmutatkozó kötelekben lakozik, melyek az egész családi konstellációt behálózják. S ezek még arra is képessé válnak, hogy egy pár életének drámai konjunktúráiba a szeretet elképzelhetetlen erejét hozzák, mely képes újraindítani benne a reményt és a jövőt.

Tudjuk, hogy a házasság által teremtett rokon kapcsolatokról, különösen az anyós és a meny kapcsolatáról szóló közhangulatok ellene szólnak ennek a szemléletnek. De éppen emiatt válik Isten szava értékessé.

A hit inspirációja a legáltalánosabb előítéletekkel szembeni tanúságtétel horizontját tudja megnyitni, mely az egész emberi közösség számára értékes horizont.

Biztatlak benneteket, hogy fedezzétek fel újra *Rut könyvét*! Különösen a szeretetről való elmélkedésben és a családról tartott katekézisben.

Ez a kis könyv értékes tanítást tartalmaz a nemzedékek közötti szövetségről is: ahol a fiatalság képes arra, hogy visszaadja az öregkor lelkesedését – ez lényegi fontosságú: amikor a fiatalság visszaadja a lelkesedést az öregeknek –, ahol az öregek képesek arra, hogy újra megnyissák a jövőt a sebzett ifjúságnak. Az idős Noémi eleinte, bár meghatódik menyecskének, két fia özvegyeinek szeretetétől, borúlátó a sorsukat illetően egy olyan nép körében, amely nem a sajátjuk. Ezért szeretettel arra biztatja a fiatal nőket, hogy térjenek vissza a családjukhoz, hogy új életet kezdenek – fiatalok voltak ezek az özvegy nők. Azt mondja: „Nem tehettek semmit sem értetek.” Már ez is szeretetből fakadó tettnek tűnik: az idős asszony, akinek már nincs férje, sem gyermeke, kérleli menyeit, hogy hagyják magára. Ugya-

nakkor egyfajta lemondó csüggedtség is van benne: a férjük védelmétől megfosztott, idegenből jött özvegyek számára nincs lehetséges jövő. Rut tudja ezt, és ellenáll ennek a nagylelkű ajánlatnak; nem akar hazamenni. Az anyós és menyje között létrejött kapcsolaton Isten áldása van: Noémi nem kérheti, hogy elhagyják. Noémi először inkább rezignálnak, mint boldognak tűnik az ajánlat miatt: talán úgy gondolja, hogy ez a furcsa kötelek mindkettőjük számára növeli a kockázatot. Bizonyos esetekben az idősek pesszimizmusra való hajlamát a fiatalok szeretetteljes nyomásával kell ellensúlyozni.

Valóban, Noémi, akit meghatott Rut odaadása, felocsúdik pesszimizmusából, sőt kezdeményező szerepet vállal, és új jövőt nyit Rut előtt. Tanítja és bátorítja Rutot, fia özvegyét, hogy szerezzen új férjet magának Izraelben. Boász, a jelölt, nemeslelkűségéről tesz tanúbizonyságot az-

zal, hogy megvédi Rutot az alkalmazottjaitól. Sajnos ez a veszély ma is leselkedik a védtelen nőkre.

Rut új házasságát ünneplik, és helyreáll a világ rendje. Izrael asszonyai azt mondják Noéminek, hogy Rut, az idegen asszony, „többet ér hét fiánál”, és hogy házassága „az Úr áldása” lesz. Noémi, aki tele volt keserűséggel, és azt is mondta, hogy a neve keserűség, öregkorára megismeri annak örömet, hogy része van egy új születés elindulásában. Nézzétek csak, mennyi „csoda” kíséri ennek az idős asszonynak a megtérését! Megtért arra az elkötelezettségre, hogy szeretettel rendelkezésre álljon egy veszteségtől sújtott és az elhagyatottság veszélyének kitett nemzedék jövője érdekében. A helyreállt kapcsolatot frontjai ugyanazok, melyeknek a józan ész előítéletei által előre vetített valószínűségek szerint leküzdhetetlen töreksekhez kellene vezetniük. Ezzel szemben a hit és a szere-

tet lehetővé teszi, hogy legyőzzék őket: az anyós legyőzi a saját fia miatt érzett féltékenységét azzal, hogy szereti Rut új kötelékét; Izrael asszonyai legyőzik az idegennel szembeni bizalmatlanságukat (és ha az asszonyok megteszik, akkor mindenki megteszi); az egyedülálló lánynak a férfi hatalmával szembeni sebezhetősége egy szeretettel és tisztelettel teli kötéssel békül meg.

És mindezt azért lehetséges, mert a fiatal Rut makacsul hűséges volt egy etnikai és vallási előítéleteknek kitett kötélekhez. Itt megismétlem azt, amit az elején mondtam, ma az anyós egy mitikus alak, nem mondom, hogy ördögként, de mindig kellemetlen alakként gondolunk rá. De hát az anyós a férjed anyja, a feleséged anyja! Ma erre a bizonyos mértékig elterjedt észre gondolunk: minél távolabb van az anyós, annál jobb. Nem! Ő anyja, ő egy idős ember. Az egyik legszebb dolog

a nagymamákban az, amikor látják az unokáikat; amikor gyerekeiknek gyerekeik születnek, a nagymamák életre kelnek. Nézzétek meg jól, milyen kapcsolatokat van az anyósokkal: néha kicsit különösek, de ő adta neked házastársad anyaságát, mindent ő adott neked. Legalább boldoggá kell tenned, hogy boldogan tölthesse öregkorát. És ha van valamilyen hibája, segíteni kell, hogy tudjon változtatni. Nektek, anyósoknak is mondom: vigyázzatok a nyelvekre, mert a nyelv az anyósok egyik legnagyobb bűne, vigyázzatok!

Rut pedig ebben a könyvben elfogadja anyósát, új életet önt belé, az idős Noémi pedig vállalja annak kezdeményezését, hogy Rut számára újra jövőt nyisson, és nem elégszik meg azzal, hogy élvezze támogatását.

Ha a fiatalok megnyílnak a hálára azért, amit kaptak, és az idősek kezdeményezik a fiatalok jövőjének újraindítását, semmi sem állíthatja meg Isten áldásainak virágzását a népek között!

Kérlek benneteket, a fiatalok beszéljenek a nagyszüleikkel, a fiatalok beszéljenek az öregekkel, az öregek pedig beszéljenek a fiatalokkal! Erősen vissza kell állítanunk ezt a hidat, üdvösség és boldogság áramlik ott! Az Úr segítsen bennünket, hogy ezáltal a családokban növekedjen a harmónia, az építő harmónia, mely összeköti az öregeket a fiatalokkal, az a szépséges híd, amelyet óvnunk és őriznünk kell!

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Ne szokjunk hozzá a háborúhoz!

Az odesszai rakétatámadásban meghalt 3 hónapos csecsemő története

Nagyszombaton (Ukrajnában a görögkatolikusok az ortodoxokhoz hasonlóan egy héttel később ünneplik a húsvétot, mint a római katolikusok), április 23-án az egymillió lakosú Odesszát több rakétatalálat is érte, melyek közül kettő lakóépületeket talált el. Az orosz Tu-95-ös bombázó repülőgépekről indított támadásban többen meghaltak, köztük egy család három generációjának tagjai.

Ferenc pápa többször felemelte szavát a háború áldozatai, különösen a legvédtelenebbek, a legkisebbek, az anyák és gyermekeik erőszakos halála miatt, akiknek vére az égbe kiállt. A Szentatya húsvéti Urbi et Orbi üzenetében az ukrajnai háború befejezésére szólított fel és a békére hívott mindenkit. Beszédében hangsúlyozta:

Kérem szépen mindenkitől, ne szokjunk hozzá a háborúhoz, elkötelezetten kérjük nagy hangon a békét, a házak erkélyeiről és az utcákon!”

Hogy valóban ne szokjunk hozzá, hogy ne váljon természetessé a szomszédban zajló háború, közzéadjuk az orosz rakétatalálat miatt meghalt család tragikus történetét.

Jurij Glodan éppen vásárolni ment, amikor meghallotta Odesszában a robbanást. A tömbházhoz érve, ahol lakott, azt kiabálta a rendőröknek, hogy engedjék be a lángoló épületbe.

Amikor a lakásához ért, felesége és édesanyja holtteste fogadta, akiknek halálát az épületet ért orosz rakétatalálat okozta. Kirát, aki három hónapos volt, később találták meg a romok alatt.

Az egyetlen családban három generáció életét kioltó orosz támadás híre egész Ukrajnát megrázta és felháborodást keltett. Az ukrán el-

nök is beszélt a csecsemőről. „Milyen veszélyt jelentett ő Oroszországra? Úgy tűnik, hogy gyermekek meggyilkolása az új nemzeti idea az Orosz Föderációban – mondta. – Meghalt egy három hónapos csecsemő. Megöltek egy három hónapos csecsemőt. A háború akkor kezdődött, amikor egy hónapos volt. El tudják képzelni, mi történt? Pocsék emberek tették. Pocsékok. Nincsenek más szavaim. Kézelfoghatóan pocsékok.”

Jurij húsvétvasárnap visszament a lakásba, hogy összeszedje, amit tud: családi fotóalbumokat, felesége és gyermeke emlékeit. Megtalálta a teljesen szétzúzódt babakocsit. „Ha ott hagyom a még megmaradt emlékeket, az emberek a szemébe dobják. Szeretném megőrizni őket” – mondja.

Jurij és Valeria két éve voltak házасok. „Mindenben örömet leltem. Odessza volt álmai városa. A kommunikáció területén dolgozott, az emberekkel jól megértette magát, tudott szólni hozzájuk. Csodálatos anyja és társ volt. Lehetetlen lesz még egyszer egy olyan embert találni, mint Valeria. Tökéletes volt. Ilyen emberrel csak egyszer találkozunk az életben. Isten ajándéka volt” – mondja a gyászoló férj és apa.

Kira január végén született, egy hónappal a háború kitörése előtt. Pár napja Valeria azt írta közösségi oldalán, hogy a legnagyobb boldogságban van része. „Életem legszebb negyven hétét éltem meg. Kislányunk most egy hónapos. Apuci most hozta élete első virágcsokrát neki. Sosem voltunk ennyire boldogok” – írta Valeria február elején.

„Annyira boldogok voltunk, amikor Kira megszületett” – mondja Jurij. Ott voltam a születésénél a kórházban. Nem tudom elhinni, hogy ők már nincsenek. Egy orosz rakéta az egész világomat elpusztította.” Jurij azt szeretné, hogy az egész világ megtudja, mi történt a családjával. „Fájdalom és tragédia a családom, a városunk és Ukrajna, illetve az egész emberi civilizáció számára. Remélem, hogy a történetünk segíthet, hogy véget érjen a háború.”

Fordította és írta:
Kuzmányi István
Forrás: BBC, Digi24
Fotó: A család közösségi oldala

Zarándoklat a férfiakért Csaba testvér vezetésével

Különvonattal, majd gyalogosan tették meg az utat Szentkútra Munkás Szent József ünnepén

(Folytatás az 1. oldalról)

Böjte Csaba OFM rövid beszédét a következő szavakkal kezdte: „Gyertek hozzám mind, akik elfáradtatok, akik az élet terhét hordozzátok, megerősítelek titeket” – mondja az Úr Jézus.

A háború, a pandémia idején mindannyian kicsit elbizonytalanodunk, a keresztény ember azonban nem bújik el, nem hátrál meg, Istentől kér segítséget.

Szeretnénk ezen a zarándoklaton, Munkás Szent József napján, amely idén az anyák napjára esik, imádkozni, elsősorban a férjekért, a családapákért. Azt gondolom, az anyáknak a legszebb ajándék, áldás a szerető, nagyszerű férj, édesapa, aki segít az anyai hivatást megélni, beteljesíteni. S szeretnénk azért is imádkozni, hogy a háború éppen véget, a béke töltse be mindannyiunk szívét – hangsúlyozta a ferences szerzetes.

Azért kelünk útra, zarándokútra együtt, hogy Isten országát építsük, valamint hálát adjunk a most újra választott kormányért, a vasúttársaságért is – zárta az áldás előtti beszédét Csaba testvér.

Budapestről Gödöllőn, Aszódon, Hatvanon át Nagybátonyba érkezett meg a szerelvény, amelyen a zarándokok elmélkedéseket, turisztikai információkat hallhattak, együtt énekelhettek, imádkozhattak, valamint gyónásukat is elvégezheték az erre kijelölt „csendes fülkében”.

Böjte Csaba OFM végiglátogatta a zarándokszerelvényt, elbeszélgetve az utasokkal. Nagybátonyból gyalog mentek tovább a zarándokok a hét kilométerre lévő mátraverebély-szentkúti kegyhelyre. A háromszáz fős menetet Böjte Csaba OFM és Budai László, a Misszió Tours igazgatója vezette.

A menetben nagy számban jelen lévő ajaki híveket Galsi János atya, a település egyik papja is elkíserte a zarándokúton, amelyen rózsafüzér imádsággal és máriás énekeket énekelve vettek részt a hívők, házaspárok, családok, köztük egy várandós édesanya is.

Csaba testvér a gyalogzarándoklat során négy elmélkedést tartott, Munkás Szent József ünnepéhez és anyák napjához kapcsolódva.

Többek között arról beszélt, hogy a lábmosás nyugodt jézusi gesztusa is azt jelzi, hogy a Mester ura önmagának, és ehhez kapcsolódik a *János evangéliumában* olvasható főpapi imája (végrendelete) is, amely ismét egy bölcs, mélyen átgondolt elmélkedés: a halálára készülő Jézus nem borul ki, nem veszekszik. Mi mégis megengedjük magunknak, hogy idegesek legyünk, felkapjuk a vizet, kiabáljunk egymással. Pedig Jézus azt mondja, bármit is tesznek mások, az nem jogosít fel minket arra, hogy letérjünk a szeretet útjáról.

Tudjuk, az Úr a keresztén ajándékozza Jánosnak, nekünk mennyei édesanyánkat, Máriát. Anyák napján illik is elzarándokolnunk őhozzá, a

Boldogságos Szűzanyához, s mi mást is vihetnénk neki, mint a verejtékünket.

Ennek a zarándoklásunknak, köszöntésünknek Szent József is örül, ebben biztos vagyok, hiszen a kettejük közt nagyon mély, tiszta, őszinte élő kapcsolat volt itt, a földön. S arra is érdemes gondolnunk, hogy Jézus és Mária együtt virrasztottak a haldokló apa, Szent József mellett – tette hozzá a szerzetes, majd személyes vallomásban mesélt édesanyja haláláról, és arról, hogy húga nagyon nehezen viselte ezt a megpróbáltatást.

tást. Csaba testvér akkor azt mondta neki: édesanyánk megtanított minket járni, beszélni, táplálkozni, szeretni, és most megtanított meghalni, elmúlni is. Ez az élet rendje.

Egy másik elmélkedésében arról beszélt a szerzetes, hogy Egyiptomban mindmáig őrzik, sőt az „arab tavasz” előtt fel is újították azt az ősi zarándokutat, amely arra az 1600 kilométer hosszú útvonalra épült, amelyet a kopt keresztények az első századoktól kezdve úgy tartottak számon, mint azon helységek láncolatát, ahol a Szent Család járt Heródes intézkedése elől menekülve, Egyiptomban tartózkodva. Jó ezt tudni – mondta a szerzetes, s arról is beszélt, hogy ottjártakor megtapasztalta, hogy a Szent Családnak ezen a hosszú útján az Úr „nem gondoskodott VIP-szállásról a számukra, nem kaptak aranyszegélyű bankkártyát, vagy telefonszámot, amin, ha bármi gond van, elérhető valaki, aki mindent elintézik”. Egyszerű, sőt nehéz körülmények közt kellett boldogulniuk. Íme, a zarándoklat egyidős a kereszténységgel – összegezte Böjte Csaba.

Egy kismama is együtt gyalogolt a háromszáz fős zarándokmenettel

ben, szeretetben éljenek – mondta a szerzetes.

Szent József ünnepén azért jöttünk a Boldogságos Szűzanyához, hogy imádkozzunk: a Kárpát-medence minden lánya, asszonya kapjon Szent József-i lelkületű férjet, családapát.

József ugyan nem volt vér szerinti apja Jézusnak, de maga Mária mondja, amikor a tízléves Jézus elveszett: Nézd, *atyád* én aggódva kerestünk.

A Szent József-i lelkületről szólva három szempontot emelt ki Csaba testvér: egyrészt azt, hogy nem indulatból, haragból vagy büszkeségből dönt, hanem hallgat a mennyei Atyára. Másrészt a családjá, a gyermeke mellett áll a nehéz helyzetekben, ott hagyva megélhetést, otthont, ismerősöket, barátokat: mindenek előtt a családjá, a gyermeke az első.

„Az utolsó ítéleten nem a diplomád, a házad, az autód fog eléd jönni, hanem a gyermeked, a felseged, a családod. Gondold meg, itt a földön nincs nagyobb érték, mint az emberi lélek, amelyért az Úr Jézus meghalt a kereszten. Ha egy ilyen lelket a kezébe ad

vőnket, mert összetartozunk. Egymás torkának esve kő kövön nem maradna itt. Imádkozzunk az áldott békéért, merjünk a másik emberért áldozatot hozni!

Szent József sem azt mondta az Úrnak: nos, mit adsz azért, hogy én leszek a gyermeked békéjéért, hanem ő és Mária ajándékot ad azért, mert a Jóisten a gyermeket rájuk bízta (*Az agg Simeonnal való találkozás utáni evangéliumi jelenetben – a szerk.*). Jó volna, ha a szívünkbe égne ez a Szent József-i lelkület.”

Csaba testvér megemlítette, hogy a mostani Munkás Szent József-zarándoklaton is részt vett egy várandós kismama, aki végigjárta az utat és nem panaszkodott.

Ahogy Mária sem, amikor Erzsébethez látogatott, hosszú utat megtéve, örömet hozva. „Milyen jó volna, ha mi is megfogalmaznánk a saját örömteli *Magnificatunkat!*

Szent József mindent megtett, hogy a gyermeke felnőjön egészségben. Imádkozzunk azért, hogy itt, a Kárpát-medencében is megszülethessenek a 21. század kisjézusai, a gyermekek, és növekedhessenek bölcsességben, Isten dicsőségére és mindannyiunk örömére!” – zárta beszédét Böjte Csaba.

A nap további részében a zarándokok megtekintették a kegyhely látnivalóit, szentgyónást végeztek, teljes búcsút nyerhettek.

Délután a Munkás Szent József-zarándoklat résztvevőit buszokkal szállították a nagybátonyi vasútállomásra, ahonnan Budapestre indult vissza a zarándokvonat. A hazaúton folytatódott a közös imák, éneklések, elmélkedések.

Körössi László
Fotó: Merényi Zita

A BIBLIA ÜZENETE

Krisztus nyájáról

Jn 10,27–30

„Birka népség!” – nem valami hízelgő, ha egy társaságot, csoportot így neveznek! Kimondva vagy kimondatlanul, de ki is kérjük magunknak, ha tucatlelkedetű, személytelen, tömegben elvegyülő, névtelen és arctalan, egyenszabású, korlátolt gondolkodású, bottal terelt és mentalitásukban is ezt igénylő személyeknek tartanak bennünket, keresztényeket. Kemény az ilyen jellegű kritika, de sajnos néha jogos is lehet. Tanulni pedig még az ellenségekől sem tilos, rosszindulatú megjegyzések is indíthatnak komoly lelkiismeret-vizsgálatra. Hogyan is állok tehát ezzel a kérdéssel? Jézus nyomában járó juh vagy „bamba birka” akarok lenni? A passzív gondolkodásmentesség kényelme vonz, vagy tudatosan, „bízalommal ráhagyatkozom” (Zsid 2,13) vezetésére?

Jézus őhozzá és népéhez szívből ragaszkodó, törvényes előjárói felé is engedelmes, ugyanakkor a helyzeteket józan ésszel megítélni képes, céltudatos tanítványokat akar. Olyanokat, akik nem egymást tapossák el, hanem tudják: van értelme, célja együttes haladásuknak, és bár sokszor nem értik a történekek miértjét és mikéntjét, legfőbb Pásztorukra bízák magukat, akinek jól ismerik hangját, mozdulatait, szándékait. Már az Ószövetség népe is felismerte: Isten, „mint a pásztor, úgy legelteti nyáját, karjaira veszi bárányait, az ölében hordozza őket, és nagy gonddal vezeti az anyajuhokat” (Iz 40,11).

A pásztorok szemszögéből kevésbé szoktuk megvizsgálni a kérdést. A pásztor célja a nyáj épsége, egysége, jóléte. Nehéz egyben tartani a nyáját, ha a tagok úgy élnek, hogy én már

csak jobban tudok mindent, a határok szabadon áthághatók, a pásztor türelmét is lehet felsegetni, mert ha elcsatangoltam, ő úgyis utánam ered, sőt a többi kilencvenkilencet is maga mögött hagyja, mert úgyis fontos vagyok számára, ezért azt csinálók, amit akarok. Bégyenek Krisztus Testévé és Vérévé; a szeplőtelen áldozati adomány pedig legyen üdvössége azoknak, akik azt a szentáldozásban magukhoz véve abban részesülnek.” (A Római mise-könyv általános rendelkezései, 79 c)

2005-ben Rómában, amikor XVI. Benedek lett Péter utóda, az egyik újság címlapján ez jelent meg: „Il Pastore tedesco.” Ez a kifejezés – „a német pásztor” –, mely eredeti jelentésében olaszul annyit tesz, „német juhászkutya”, játékosan egyszerre utalt az új pápa bajor származására és igen komoly feladatára is: éberséggel, töretlen hűséggel, állandó jelenléttel, határozott hangadással és iránymutatással terelni, védelmezni a rábízottakat, végső soron *Krisztus nyáját*.

Jézus, aki magát Jó Pásztornak mutatja be, szintén szolgáló lelkületű vezető, nem valami féle zsarnokoskodó kényúr a neki alárendelt alattvalók fölött. Ő az, aki – Szárdeszi Melitón húsvéti szavaival élve – „Máriától szép báránykaként született”. Övéivel való önféltáldozó azonosulását Keresztelő János rámutatása és a *Jelenések könyvének* ma hallott szavai is jelzik: ő nemcsak Pásztor, hanem bárány is: Isten Báránya, akinek vére minden juhát tisztára mossa.

Kovács Zoltán

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (71.)

A görögkatolikus Szent Liturgiában meglepően sok a keresztvetés. A bizánci szertartású keresztények ugyan más módon vetnek keresztet, ámde ez a lényegen mit sem változtat. Istenbe vetett hitüket, Jézus Krisztus iránti szeretetüket fejezik ki vele.

Amikor Jeruzsálemi Szent Cirill a megkeresztelkedésükre várakozó katekumeneket (hitjelölteket) oktatta a 4. század derekán, mindmáig érvényes buzdítást adott nemcsak nekik, hanem nekünk is. Érdemes közelebbről is megismerkedni tanításával.

„A legkevésbé se szégyelljük Krisztus keresztjét, és ha más még titkolná is, te nyilvánosság előtt jelöld meg vele homlokodat, hogy a démonok, látván a királyi jelt, reszketve messze meneküljenek” – kezdi buzdítását a jeruzsálemi püspök. Valóban érdemes megfontolni: miért szégyelljük sokan a keresztvetést, amikor elhaladnak a kereszt, illetve a templom előtt? Sokszor vettem már észre, hogy miután én keresztet vettem az utcán, mások is, kissé félénken, de utánoztak. Vagy egy ilyen gesztus elmulasztásával a kereszténységünk csökketéséhez járulunk hozzá? Pedig milyen egyszerű egy keresztvetés! Még csak imaszöveget sem kell kiteríteni hozzá... És a gonosz szellemeket el tudjuk űzni vele. Nemcsak a szenteltvíztől félnek, hanem a kereszt jelétől is.

Milyen szép Szent Cirillnek a következő mondatban elhangzó buzdítása is: „Élj ezzel a jellel, akkor is, ha eszel, ha iszol, ha lefekszel, ha felkelsz, ha beszélsz, ha jársz-kelsz, egy szóval minden esetben.” Az életünket szenteljük meg a keresztvetéssel! Milyen nagy örömünk, hogy nagymamánk és édesanyánk

összefogta imádságra a kezünket, és megtanított a keresztvetésre is. Bárcsak soha ne feledkeznénk meg róla! Az ószövetségi törvényben olvashatunk hasonló felszólítást, nem a keresztvetésre, hanem az Úr iránti szeretetre vonatkozóan: „Halld, Izrael! Az Úr, a mi Istenünk az egyetlen Úr! Szeresd Uradat, Istenedet szíved, lelked mélyéből, minden erőddel! Ezeket a parancsokat, amelyeket ma szabok neked, őrizd meg szívedben, és véd gyermekeidnek is az eszébe, beszélj róluk, amikor otthon tartózkodsz s amikor úton vagy, amikor lefekszel s amikor fölkelsz. Igen, jelként kösd őket a kezedre, legyenek ék a homlokodon. Írd fel őket házad ajtófélfájára és kapujára!” (MTörv 6,4–9).

Végül teljes megokolást ad a jeruzsálemi püspök arra, hogy miért ne szégyelljük a keresztvetést: a mi Urunk istenségébe vetett hitünket fejezzük ki vele. Jeruzsálemben élve hitelen tud szólni Cirill püspök az üdvtörténeti szent helyekről, amelyek ezt igazolják. „Mert akit itt keresztre feszítettek, fent van a mennyben. Mert, ha keresztre feszítése és eltemetése után a sírban maradt volna, lenne mit szégyellnünk, most azonban ő, akit itt, a Golgotán keresztre feszítettek, a tőlünk keletre fekvő Olajfák hegyéről felment a mennybe (Lk 24,51). Innen alászállt az alvilágba, és ismét visszatért hozzánk, tőlünk ismét a mennybe ment, miközben az Atya szózata hangzott, és mondta: »Úlj az én jobbomra, amíg lábad zsámolyává teszem ellenségeidet« (Zsolt 109,1).” Megdicsőült Urunkat tiszteljük meg a keresztvetéssel.

Ivancsó István

SZENTMISEKOMMENTÁR

Szent vagy, Istenünk, minden szentség forrása!

„Az Eucharisztikus ima főbb elemei így különböztethetők meg: (...) c) Lélek hívás (epiclesis): benne az Egyház külön fohászokkal esedezik Isten erejéért, hogy az emberektől felajánlott adományok átváltozzanak, azaz legyenek Krisztus Testévé és Vérévé; a szeplőtelen áldozati adomány pedig legyen üdvössége azoknak, akik azt a szentáldozásban magukhoz véve abban részesülnek.” (A Római mise-könyv általános rendelkezései, 79 c)

A Szent vagy... éneklésében megvallottuk és dicsőítettük Isten szentségét, és köszöntöttük az eucharisztia ünneplésében népe körébe bevonuló Jézust. Az eucharisztikus ima ezután több irányt vehet, attól függően, hogy a választható hét ima közül melyiket végezzük. A most következő hosszabb-rövidebb imákat *post-sanctusnak* nevezzük, mivel a Szent vagy... énekléséből vezetnek a lélek hívás felé. Az első és a negyedik kánonban ezek hosszabbak, a másodikban viszont éppen csak egy mondatra szorítkozik. Mivel ritkán szentelünk figyelmet nekik, ezért most kicsit elidőzünk ezeknél az imáknál is. Bár e szövegeket a pap mondja a szentmisén, az egész közösség imádságos jelenlétben vesz részt rajtuk. Figyelmünk gyakran mégis átsiklik fölöttük, néha éppen azért, mert ilyenkor letérdelünk, és a mozgás, a padrecsegés zaja betölti a templomot. Nincs ezzel baj. De talán érdemes a papnak türelemmel megvárnia, amíg ez a zaj elül, s akkor mondani ki a szavakat, hogy a hívó nép is, amennyire figyelme engedi, csatlakozhasson lélekben az imához.

A latin Egyház legősibb eucharisztikus imájában, a római kánonban ekkor kérjük Istent, hogy áldja meg az áldozati adományokat, majd a földi és az égi, a küzdő és a dicsőséges Egyházzal emlékezünk meg: imádkozunk a pápáért, a püspökökért, azokért, akikért a misét felajánljuk – őket név szerint is megemlítheti a liturgiát vezető –, minden Isten elé hozott imaszándékról, valamint a jelen lévő gyülekezetéről. Ezt követően az ég felé fordulva a szentek közösségéről, a mennyei Egyházzal emlékezünk meg. Az Istenszülo és Szent József után

A HÉT SZENTJE

Avilai Szent János

Május 10.

Apja eredetileg zsidó vallású volt, de áttért. János Salamancában tanult jogot, ám – valószínűleg származása miatt – nemsókára el kellett hagynia az egyetemet. Egy nap bikaviadalon vett részt, és a kegyetlen látványosság hatására annyira megrendült, hogy elhatározta, Istennek szentelt életet fog élni.

Arra kérte szüleit, hogy három évig otthon, az imának és a szemlélődésnek élhessen. Később az alcalái egyetemen művészeti tanulmányokat folytatott, majd teológiát tanult. Szülei időközben meghaltak, és tekintélyes vagyont hagytak rá. Amikor pappá szentelték, örökségét szétosztotta a szegények között. Hithirdető akart lenni Amerikában, de erről a tervéről – szintén származása miatt – le kellett mondania.

Sevilla érsekének megbízásából mint prédikátor és népmisztionárius kilenc éven át járta Andalúziát. Rengetegen megtértek a hatására,

a leghíresebb közülük a későbbi Istenes Szent János volt. Barátai közé tartozott Loyolai Szent Ignác, Alcantarai Szent Péter és Avilai Szent Teréz is.

Felekezeti szempontból rendkívüli nyitott volt, foglalkozott például Rotterdami Erasmus írásával, és nagy hatással voltak rá a lutheri tanok. Gyakran ostromozta a gazdagokat és hatalmasokat, amivel sok ellenséget szerzett magának.

Mint veszedelmes újtót bepanaszolták az inkvizíciónál, és fogságba vetették. 1532-ben huszonkét vádpont ellen kellett védekeznie. Meggyőződése volt például, hogy az eretnekeként elégetett emberek vértanúk, ha úgy gondolták, hogy helyes úton járnak. Azt is gyakran hangoztatta, hogy többet ér jótékonykodni, mint csupán miséket mondatni. A következő évben szabadon engedték, de figyelmzettették, hogy legyen óvatosabb. Könyvét, az *Audi filiát* pedig betiltotta az inkvizíció.

Rendkívül szerteágazó tevékenységet folytatott: új öntözési eljárást talált fel, tizenöt középiskolát alapított, és felkarolta sorstársait, a megtért zsidó származásúakat. Több tanítványát küldte Granadába az iszlámról keresztény hitre tértek meggyőzésére. Loyolai Ignáccal kötött barátsága miatt fontolgatta, hogy tanítványaival együtt belép a jezsuita rendbe, ám Andalúzia akkori provinciálisa, Bustamante ellenezte belépését.

L. K.

MÁJUS 8., HÚSVÉT 4. VASÁRNAPJA (Győző, Mihály) – ApCsel 13,14.43–52 (*Pál és Barnabás a pogányok között is kezdí hirdetni az evangéliumot.*) – Jel 7,9.14b–17 (*A Bárány, aki a trón közepén áll, legelteti és az élő vizek forrásához tereli őket.*) – Jn 10,27–30 (*Juhaimnak örök életet adok.*) – **Zsolozsma:** IV. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 85 – EE 551, Ho 85 – EE 103, Ho 142 – EE 548, Ho 205 – EE 224.

MÁJUS 9., HÉTFO (Gergely, Édua) – ApCsel 11,1–18 – Jn 10,1–10.

MÁJUS 10., KEDD – *Avilai Szent János áldozópap és egyháztanító emléknappja* (Ármin, Jób, Pálma) – ApCsel 11,19–26 – Jn 10,22–30.

MÁJUS 11., SZERDA – *Boldog Salkaházi Sára*

A hét liturgiája

C év

emléknappja (Ferenc, Fábiusz, Mirandola) – ApCsel 12,24 – 13,5a – Jn 12,44–50.

MÁJUS 12., CSÜTÖRTÖK – *Szent Néreusz és Szent Achilleusz vértanúk vagy Szent Pongrác vértanú emléknappja* – ApCsel 13,13–25 – Jn 13,16–20.

MÁJUS 13., PÉNTEK *A fatimai Boldogságos Szűz Mária emléknappja* (Szervác, Imelda, Imola) – ApCsel 13,26–33 – Jn 14,1–6.

MÁJUS 14., SZOMBAT (Bonifác, Gyöngyi, Gyöngyvirág) – ApCsel 13,44–52 – Jn 14,7–14.

MÁJUS 15., HÚSVÉT 5. VASÁRNAPJA (Zsófia, Szonja, Médea) – ApCsel 14,21b–27 (*Pál és Barnabás beszámol arról, hogy milyen nagy dolgokat cselekedett velük az Úr.*) – Jel 21,1–5a (*Isten letéről szemükről minden könnyet.*) – Jn 13,31–33a 34–35 (*Új parancsot adok nektek: Szeressétek egymást!*) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 89 – EE 550, 416 Ho 89 – EE 111, Ho 134 – EE 651, Ho 88 – EE 106.

Nincs vége a Gutenberg-galaxisnak

Beszélgetés a Pro Cultura Christiana-díjas Sarbak Gáborral

(Folytatás az 1. oldalról)

Ehhez járult hamarosan a pálos rend középkori írásbelisége iránti érdeklődés, ami adott esetben átnyúlt és átnyúlik a 16–17. századi latin és német nyelvű pálos nyomtatványok világába. Ezek kutatása egyfajta nyelvi rugalmasságot, állandó nyitottságot kíván, azaz folyamatos (szak)szótárhasználatot, mert meg kell tanulni a liturgikus latin nyelvet, a rendkormányzati irodalom erősen jogi nyelvezetét, a korszak teológiai kifejezőképességét, tehát mindazt, ami a középkori latin sokszínűségét jellemzi. Mindezek biztos nyelvi alapját a klasszikus latin biztosítja, amit – véleményem szerint – meg kell tanulnia mindenkinek, aki a középkor sokrétű latinjával kíván foglalkozni.

– Hogyan ébredt fel Önben már gimnazistaként a latin nyelv iránt az érdeklődés, olyan szinten, hogy aztán a hivatásává vált ez?

– A gimnáziumban latint tanultam, az érettségi környékén volt egy kedves, idős tanár bácsi, akihez sürűn elbicikliztem, hóban, sárban, kü-lönörákat vettem tőle, és az ő példáján, hozzáállásán keresztül nagyon megkedveltem a nyelvet és a kultúrát, azután már nem volt kérdés, hogy erre a szakra jelentkezem.

– Csak azért kérdezem, mert 1945 után a hatalom szinte teljesen viszszaeszközött a latin nyelvet, holt nyelvnek minősítve.

– Ez így volt, hadd ne részletezzem most az okokat. Ma viszont azt látom, hogy a latinnal sokan foglalkoznak, többen végeznek az egyeteme(ke)n klasszika-filológia szakon, mint korábban. Ne felejtjük el, hogy a latin nyelv már Krisztus előtt sok évszázaddal kialakult, virágzott akkor is, amikor már senkinek sem ez volt az anyanyelve (gondoljunk csak a középkori latin költészet máig eleven alkotásaira), és például a 20. század hatvanas éveiben is még latinul oktatták sok helyen a teológiát. Aki a magyar történelem elmúlt fél évezredével foglalkozik és netán egy levéltárban dolgozik, annak egyaránt kell bírnia a németet és a latint. Talán mondhatjuk, hogy valamiféle reneszánsza van a latin nyelvnek, több fiatal ismerősöm folyékonyan beszél is.

– Az előbb már említette, hogy kiemelt kutatási területe a középkori latin nyelvű kódexek és kódextörvények. Milyen üzeneteket hordoznak ezek a ma emberének?

– Abból indulnék ki, hogy szinte mindenki érdeklődik a saját múltja, esetleg felmenői múltja iránt, és ha tovább lépünk, akkor a tágabb környezetének a múltja iránt is. Rá kell jönnünk arra, hogy évszázadokkal korábban is hús-vér emberek éltek, sokszor ugyanolyan jellegű gondolatokkal, vágyakkal, fájdalommal és örömmel. Több évtizede a magyar földön megszerveződött pálos rend középkori történetével foglalkozom, így megvan az a személyes kötődés, ami mindezt indokolja. Az általam vizsgált kódexeket (sokszor pálos) szerzetesek vagy nem szerzetesek másolták vagy éppen írták.

Nyelvi szempontból pedig érdekes, hogy hogyan, milyen irodalmi minták szem előtt tartásával adja elő a középkori világi vagy egyházi szerző a saját mondandóját. Az izgalmas gondolatok mellett emberi sorsok, történetek rajzolódnak ki a kódexekből.

– Hogyan fordult érdeklődése a pálosok felé?

– Miután elvégeztem az egyetemet, a Mezey László irodalomtörténész, paleográfus által alapított Fragmenta codicum-kutatócsoportnál (jelenleg MTA–OSZK Res Libraria Hungariae Kutatócsoport, Sarbak Gábor a vezetője – a szerk.) kezdtem el dolgozni, és ő egyszer megemlítette, hogy a 16. század húszas éveiben Gyöngyösi Gergely, a magyarországi pálosok általános perjele, azaz rendfőnöke megírta latinul a pálosok történetét *Vitae Fratrum* címmel, amit le kellene fordítani. A kiadói szerződés birtokában neki is álltam a munkának, meg nem is, ahogyan ez szokott lenni bölcsész embernél, azaz mindig várunk egy kicsit, mígnem legnagyobb meglepetésünkre a magyar fordítás 1983-ban megjelent a Magvető Kiadó gondozásában. Akkoriban, a nyolcvanas évek elején nem volt jellemző, hogy két szerződés párhuzamosan fusson, tehát valamit valahol nagyon elnéztek. Erről tehát lecsúsztam, arra azonban, hogy nagyon bántódtam volna, nem emlékszem... Az eredeti latin szöveget viszont már jól megismertem, gondoltam, írok róla egy ismertetést, amiből végül kritika lett.

Ekkor kezdődött az egész: fejjel beleestem a „verembe”, és innen csak akkor tudok kikeveredni, ha foglalkozom a pálosok történetével, ami a mai napig tart, és ha Isten megsegít, egy ideig még tartani fog, mert vannak még megírásra váró adósságaim.

– Mire gondol? Ha jól tudom, egyháztörténészként a pálosok 1786 előtti történetével foglalkozik.

– Engem elsősorban a pálosoknak a középkori Magyar Királyság alatti története, irodalmi tevékenysége érdekel, ami a török hódításig tart, mert az oszmán uralom idején a kolostorok gyakorlatilag elnéptelenedtek, és a rendi súlypont fokozatosan egyre inkább északra, lengyel földre tolódtott, ahol Czeszochowa akkor már komoly kolostor volt, mellette pedig más kolostorok is működtek. Szeretnék több latin nyelvű forrás-szöveget kiadni a megfelelő magyarázatokkal ellátva a pálosok középkori történetéről könyvformában is (lehetőleg az online hozzáférést sem zárva ki). A felkészültségemet egy teljes rendtörténet megírásához elegendőnek érzem, tehát a Kisbán Emil által 1938–40-ben közreadott (jóindulatúan, ám erős kritikával kezelve) kétkötetnyi pálos történetet nem tartom megismételhető teljesítménynek, talán így nincs is erre szükség. A rend életét azonban saját alkotmányuk (constitutiones) és az írásbeliséghez való viszonyuk alakulása mentén egészen a trienti zsinat

Veres András püspök, az MKPK elnöke adta át a díjat

határozatainak a gyakorlatba való átültetéséig végig kellene követnem. Ehhez a pálos írásbeliségnek nemcsak a fennmaradt, hanem a kizárólag csak említésből ismert, mára elvesztett alkotásait is számba kell vennem és értékelnem.

Érdemes figyelni arra is, hogy a rend történetének első szakasza a török uralom kiteljesedéseig tartott nagyjából a 16. század derekáig, a második akkor kezdődött, amikor már visszatérhettek, és eltartott egészen a II. József-féle feloszlatásig, a legújabb kori pedig a harmadik század, ami a 19. század végén induló hazatelepítési, hazatelepítési kísérletekkel vette kezdetét.

A rend spiritualitása mindegyik korszakban megtalálta azokat az értelmes hangsúlyokat, amelyek a hosszú távú továbbélést és a rend „társadalmi hasznosságát” biztosították.

– A pálosok az egyetlen, ma is működő magyarországi alapítású szerzetesrend. Mit kell tudnunk az alapítóról, Boldog Özsébről?

– Boldog Özséb (Eusebius) alakja rendkívül érdekes, és újabban több dolgozat által is tárgyalt téma lett. Személye csak a 16. század elején jelenik meg a rendi irodalomban, addig nem említik, ezért kultusza sem lehetett. Ezzel szemben a rend névadója, életmódjuk mintája, Remete Szent Pál a középkor embere számára valós jelenség volt, hiszen nem kisebb tekintéllyel bíró személy, mint Szent Jeromos írása adott róla hírt. Erős a gyanúm, hogy az egész Özséb-féle história abba a késő középkori, majd kora újkori áramlatba illik bele, hogy minden rendnek fel kellett mutatni egy tekintélyes alapítót, névadót, mindenki által ismert és elismert hivatkozási pontot. A pálosok Thébai Remete Szent Pálja, valamint a liturgikus kalendáriumukban szintén megtalálható Szent Antaljuk népszerűek voltak a középkorban, lehetett rájuk hivatkozni annak ellenére is, hogy ma az irodalomtörténet a Szent Jeromos-féle Remete Szent Pál-életrajzot a szerzetesrend történetével foglalkozó rendi irodalomtól eléggé eltérően tárgyalja. A magyarországi pálosoknak kellett tehát egy olyan középkori rendalapítót, „rendszervezőt” találni, akinek az alakja köré sok mindent fel lehetett építeni: aki minta lett a rendi egység számára, és saját élete példája nyomán indokolt egyfajta tanultságot, irodalmi érdeklődést amellett, hogy a remete életmód elsősege sohasem vált kérdésessé. És akkor ebből lett egy Özséb. Nyilván kellett lenni egy meghatározó személyiségnek, aki renddé szervezte a remetét, aki lehet, hogy Eusebius volt, de az is lehet, hogy más.

Mindaz, ami Gyöngyösi Gergely előbb említett *Vitae Fratrum*-ban le van írva Özsébről, az a középkori hagiográfia toposza.

Homály tehát van, nemcsak a pálosoknál, hanem például a ferenceseknél is. Érdekesképpen hadd említsem meg, hogy a ferenceseknél az 1263-ban tartott pisai nagykáptalan előírta, hogy a renden belül a Szent Bonaventura-féle Ferenc-életrajzot kell hivatalosnak tekinteni, három évvel később pedig az ettől eltérő életrajzok megsemmisítéséről határoztak. A pálosok ilyen jellegű döntésére csak a 16. század elején értek meg a feltételek: elrendelték, hogy kizárólag a Hadnagy Bálint-féle, 1511-es kiadványban ránk maradt Remete Szent Pál-életrajzot szabad terjeszteni.

– Ön az 1999 óta megjelenő, Középkori keresztény írók sorozat szerkesztője. Kik azok az írók, akik különösen közel állnak Önhöz és miért?

– Természetesen a sorozat minden egyes darabja kedves nekem. Az imént említett Bonaventura-féle Szent Ferenc-legenda (*Legenda maior*) e sorozatban található kötetével együtt nagyon fontosnak tartom, hogy minél több jó fordítás lásson napvilágot, hiszen a gondos magyarázatokkal ellátott források a legalkalmasabbak arra, hogy bevezessék az érdeklődőket a középkor nagyon is változatos és ellentmondásokról sem mentes világába. Engedtetsek meg nekem, hogy felsoroljam a kiadványokat: az első és a második kereszties háború korának forrásai, Jan van Ruusbroec *A lelki menyegző* című írása vagy az Árpád-házi Szent Erzsébetéről szóló források, Salisbury János *Metalogiconja*, Hadewijch misztikus írásai, Johannes Scotus Eriugena *A természetéről* című művének első könyve vagy Canterburyi Szent Anzelm összes művei talán sikerrel érzékeltetik egy tőlünk időben és gyakran felfogásban is már távoli világ összetettségét. A középkor „modernsége” nélkül nem alakulhatott volna ki a modern Európa.

Az európai történelem sokszor nem éppen dicséretes irányváltásai taglalásába inkább nem merek bocsátkozni.

– A mai kor embere szinte minden értéket megkérdőjelez a múltból, sőt, sokan hangoztatják, hogy a múlttal egyáltalán nem kell foglalkozni. Ön, aki egész életében a múlttal foglalkozik, hogyan vélekedik erről?

– Nem mindenkire érdekel a múlt, ez teljesen természetes jelenség. Én azonban úgy érzem, teljességünk-höz tartozik, hogy lássuk, régen hogyan gondolkodtak az emberek, és

időnként lássuk be, hogy olyan dolgokra panaszkodunk, amikre már a középkorban is panaszkodtak. A világ a feje tetejére állt, vagy borzasztó, hogy milyen tisztetletlenek a mai gyerekek... Az ipari forradalom után a városokban siránkoztak az emberek a szmog miatt, amiatt, hogy jönnek az autók, az egészségtelen sebesség véget vet a világnak. A középkorban is volt panasz-áradat: a városokban nem lehet élni, iszonyú a bűz, a zaj. Rá kell ébrednünk, hogy alig van valami, ami új lenne a nap alatt. Mint ahogy az a gyanúm, hogy a történelem menetének a változásait nem biztos, hogy mindig érdemes fejlődésnek nevezni. Amikor az emberek fogadkoznak, hogy tanultak a múltból, hamar kiderül, hogy ez csak vágyálom, mert a fájdalmat mindenki hamar elfelejti, és néhány évtizeddel később már ő okoz fájdalmat a szomszédnak. Valamiféle spirituális előrehaladás azonban biztosan van, és ez az, ami igazán érdekes az emberben, függetlenül attól, hogy melyik korban él.

A régiek azt mondták: a kutató ész elől nem lehet elzárni semmit. Ez nagyon fontos, ne féljünk a kérdésektől.

– Ön egész életében könyvek, kódexek között élt. Elnöke a Szent István Társulatnak, az Apostoli Szent-szék hazai kiadójának. Egyre gyakrabban halljuk, olvassuk, hogy a nyomtatott könyvek ideje lejárt, vége a Gutenberg-galaxisnak. Mi a véleménye erről?

– Nincs vége, ám rögtön merészen hozzá kell tennem, hogy szerintem biztosan nincs vége. Egy könyv illata, lapozása olyan élmény, gyönyörűség, amit nem pótolhat a legtükételesebb monitor sem.

Ne felejtjük el azt sem, hogy egy pergamen- vagy papírkódex fennmaradt több száz éven keresztül, Gutenberg *Bibliájának* nincsen semmi baja. Azt, hogy egy elektronikus dokumentummal mi lesz ötven év múlva, nem tudom, nem értek hozzá. Szemtelenül mondom, remélem, egy részük élvesz, mert nem érdemes arra, hogy megmaradjon. Ami pedig értékes, azt az online forma mellett nyomtassuk ki, őrizzük meg, hogy legyen – konzervatív módon gondolkodva – reményünk arra, hogy az érdeklődők megnézhessék ötven év múlva is. Egy szép gondolat kifejtése szép tipográfiával, papíron azért csak jobban mutat...

– Mit jelent Önnek a Pro Cultura Christiana-díj?

– Ilyenkor azt illik mondani, hogy teljes meglepetés, nem számítottam rá. Ez így igaz. A jövőben (most úgy vélem), sokszor eszembe fog jutni, hogy ha egy mértékadó intézmény képviselői úgy vélik, hogy látható módon kiálltam katolikus értékeim mellett, létrehoztam valamit, amit érdemesnek tartanak jutalmazni, akkor ez súlyosan kötelez. Emellett még azt tartom nagyon komoly dolognak, hogy pálos konfráter lehetek, ami a renhez való különleges kötődésem kifejezése. Azt hiszem, ezek a súlyos és szép dolgok tartanak engem lelkiismeretben „fogva”, és ennek nagyon örülök.

Bodnár Dániel
Fotó: Fábíán Attila

Két szerzetes és a háromlábú szék

Papszentelést ünnepeltek a piaristák

Felföldi László pécsi megyéspüspök április 23-án pappá szentelte Márkus Roland és Szabó Dániel piarista szerzeteseket a budapesti piarista kápolnában.

Az ünnepi eseményre külföldről is érkeztek szerzetes vendégek: Charles Gil és Urbán József generális asszisztensek, Andrés Valencia Rómából, Ion Aranguren és Israel Cuadros az Emmausz tartományból, valamint Grzegorz Misiura és Łukasz Fabijański Krakóból.

Felföldi László püspök a szentelendőkhöz intézett szentbeszédében a test, a lélek és a szellem egységét helyezte a középpontba, amely minden ember életének az alapja. E három egységet egy háromlábú székkal szemlélte, amely a föld legstabilabb ülőeszköze.

Test, lélek, szellem. Sohasem egyformák, de ha bármelyik túl gyenge, akkor menthetetlen, eldől. Ha csak az egyiket stabilizálom, csak az egyikre figyelek, és a másik kettőt elengedem, akkor kicsúszik az élet a kezemből. A testet Istentől kaptuk, amelybe belerejtett minden feladatot, a lelkünket és a szellemünket is, hogy szolgálja, hogy jelen legyen, hogy éljen vele – mondta a püspök.

Jézus a legfontosabb feladatot és lelkületet úgy határozza meg, hogy a világba küld tanítani, papságban megélni. „A tanárság, a papság rendje és a szerzetesi fogadalom olyan egységet és olyan biztonságot teremt, amelyben megtaláljátok mindig magatokat.” De fontos, hogy ti legyetek benne – hangsúlyozta a püspök. „Azt a tudást, azt a szeretetet, azt a hitet, azt az emberi méltóságot, amit az Isten nektek adott, azt senki másnak nem adta oda, és senki más nem tudja ebben a világban elmondani. (...) Az az út és az a világ, amelyben elindultok, teljesen ismeretlen világ. Ezen az úton még a földön senki nem járt. Senki nem tudja megmondani nektek, hogy kell megélni ezt.”

Kalazanci Szent József bizonytalan lépését, amelyet az első gyermek felé tett meg, amikor azt mondta, melléd akarok állni, minden piaristának, minden tanárnak, mindenkinek, aki gyermekekre néz, meg kell élnie és tovább kell adnia. A gyermekek, a fiatalok a történelem folyamán soha nem voltak olyan magányosak, olyan elhagyatottak, olyan szerethetetlenek, mint most. Várják az embert, a szívet, aki melléjük tud lépni, aki segíteni tud és aki kibontakoztatja a sorsukat.”

„Adjunk hálát értük és velük” – a családnak és mindazoknak, akik szerették és segítet-

ték Rolandot és Dánielt, hogy szívük formálódjon, és életük kiteljesedhessen – zárta homíliáját Felföldi László püspök.

A szentelési szentmise végén Pedro Aguado generális atya levelét olvasta fel Urbán József. Köszöntésében a generális kiemelte, hogy a papszentelésben az Egyház legdrágább kincseit adja a felszenteltek kezébe: az Eucharisziát, az Atya szerető megbocsátását, az Élet Igéjét, a Krisztus-követők közösségét, a küldetést és a szegényeket.

„Emellé a kincsek mellé a rend felajánlja nektek a sajátjait: Kalazancius karizmáját, hogy testesítsetek meg; a gyermekeknek és fiataloknak való odaadottságot, hogy éljétek szenvedéllyel; és a kihívást, hogy úgy legyetek

mások számára pap, szerzetes és nevelő, ahogyan Kalazancius: egységben élve meg e három hivatást és bőkezű adakozóként.

Mindezen kincsekkel piaristaként kapjátok. Kalazanciusra tekintve láthatjátok a piarista pap modelljét: mindig szolgál, a végsőig odaadó, élete középpontjában az Úr áll, odaadja magát a gyermekeknek és a fiataloknak, szenvedély hevíti a Kegyes Iskolák Rendje iránt, a Szűzanya áhítoos fia, szereti a szegényeket.”

Pedro Aguado arra kérte a most felszenteltet, hogy legyenek „a hit és az imádság emberei; közösséget építők; az evangelizáló nevelésért lelkesedők; a fiatalokhoz közel állók; mentesek a klerikalizmus vagy a világiasság minden kísértésétől; lelkesek, hogy megoszthatjátok a világiakkal a kalazanciusi küldetésért viselt közös felelősséget; a szegények között lenni vágyók; nyitottak a rend küldetésére; elkötelezettek a provincia megújítása mellett; akik arra vágnak, hogy további fiatalokat hívjanak életünkbe és küldetésünkbe.”

Forrás: Piarista Rend Magyar Tartománya
Fotó: Csapó Viktória

„Nem hallgathattunk arról, amit láttunk és hallottunk”

Lektoravatás Kaposváron

Varga László kaposvári megyéspüspök április 24-én ünnepi szentmise keretében lektorrá avatott tizennégy akolitusjelöltet. A jelöltek részt vesznek a Kaposvári Egyházmegye és a Joppé Evangelizációs Központ által szervezett akolitusképzésen, melynek meghatározó állomása a lektoravatás.

Nagyon örülök azoknak, akik most részesülnek a lektoravatásban – kezdte prédikációját a főpásztor. Ahhoz, hogy úgy tudjuk hirdetni Isten igéjét, hogy egyre jobban életté válják az emberi szívekben, először a mi szívünkben kell életté válnia..

Akiknek nem adatott meg a lehetőség, hogy magasabb fokú biblikus tanulmányokat folytassanak, de szeretettel veszik kezükbe Isten igéjét, és olvassák, azoknak Isten feltárja belső életének titkát. Ha már szeretettel olvassuk, akkor fontos, hogy abban, amit olvasunk, higgyünk is. Lehet úgy olvasni, mint egy csodálatos irodalmi művet, de hit nélkül. A Szentírás valóban egy csodálatos irodalmi mű, azonban ettől még nem lesz élet bennünk – mutatott rá a főpásztor. – Hinni az igében azt jelenti, hogy elfogadjuk igazságként azt, ami a Szentírásban van, és egész lényünkkel meghajlunk ez előtt az igazság előtt. Rátesszük az életünket Isten szavára. Akik ezt teszik, azoknak tapasztalatná válik az, hogy Isten szava élő, eleven és átható, szíveket megváltoztató szó.

evangelizáció; mindezek mellett alapvető lelkievezetói és liturgiai ismeretekre is szert tesznek.

Az akolitusavatás június 18-án ünnepi szentmise keretében történik a kaposvári Nagyboldogasszony-székesegyházban.

Forrás és fotó: Kaposvári Egyházmegye

Diákok jelentkezését várják zarándoktáborokba

Gyere velünk, hogy a gyönyörű természetben járva testben és lélekben felfrissülj, hogy jobban lásd, merre tart az életed, és kövesd a szívedben lévő iránytűt! Gyere velünk, hogy alaposabban megismerd magad és azt, mire vágysz, kibebízhatsz, mi és ki az igazán fontos neked, mire van valóban szükséged! Gyere, hogy meghalld, amit a Jóisten csak neked akar elmondani, hogy felfedezd, micsoda kincs vagy, és hogy megértsd: küldetésed van, s nem vagy egyedül az úton!

Tizenkettő és tizenennyolc év közötti zarándokok jelentkezését várja nyári egyhetes zarándoktáborokba a Magyarországi Szerzetes elöljárók Konferenciának Irodája. Útjaink Tihany–Pannonhalma útvonalra július 9. és július 15., valamint július 29. és augusztus 4. között; Tata–Marianosztra útvonalra június 30. és július 6., valamint július 2. és július 8. között; Márianosztra–Mátraverebély-Szentkút útvonalra augusztus 5. és 11. között indulnak. Információk és jelentkezés: <https://zarandoktabor.hu/egyen-i-jelentkezes>

A táborokat tapasztalt és képzett vezetők tartják. A résztvevők mindhárom útvonalunkon körülbelül tíz-harminc fős csoportban százkettszáz tizenkettő kilométer közötti távot tesznek meg, gyönyörű természeti környezetben. A napi távok a tábor középső öt napján tizen-

négy és huszonhat kilométer között alakulnak, s a tábor legalább egy, rövidebb napján a zarándokok minden csomagjukat a hátukon viszik. A zarándoktábornak az adott útvonalra kidolgozott napi tematikája, lelki programja és zarándokfüzete van. A beszélgetések, az imádság, a megosztások, a játékok és a napi csendszakaszok segítségével a résztvevők belső utat is járhatnak: az önismert, a hit és az istenkapcsolat útját. Olyan valós közösségi élménnyel gazdagodhatnak, ami testüket-lelküket felüdíti, hitüket megerősítheti, és személyes útkeresésükben is támpontként szolgálhat.

Jelentkezési határidő: legkésőbb 2022. má-

jus 20-ig, illetve amíg szabad hely van. A részvételi díj valamennyi tábor esetén egységesen 36 000 Ft, mely egyedül az oda- és a hazautazási költséget nem tartalmazza.

T. É.

Szociális otthon Hajdúböszörményben

Április 26-án tartották a Szent István Katolikus Szociális Otthon alapköltelének ünnepségét Hajdúböszörményben, a római katolikus templom kertjében. Az ötven fő ellátására alkalmas, hatszáz négyzetméter alapterületű, kétszintes intézmény a Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye fenntartásában működik majd. A beruházás 1,2 milliárd forintos költségét az egyházmegye biztosítja.

Az ünnepségen jelen volt többek között Palánki Ferenc debrecen-nyíregyházi megyéspüspök, Krakomperger Zoltán általános helynök, Fodor András püspöki helynök, Törő András püspöki irodaigazgató, Hasulyó János hajdúböszörményi plébános, Fülöp Attila szociális ügyekért felelős államtitkár, Tiba István országgyűlési képviselő, Kiss Attila, Hajdúböszörmény polgármestere; Béres Nándor egyházmegyei gazdasági igazgató, Németh Julianna és Türk László EKIF-főigazgatók, az egyházmegye szociális intézményeinek vezetői, valamint Ágoston László építész, aki a szociális otthon terveit készítette.

Az ünnepségen Kiss Attila polgármester köszöntötte a jelenlévőket. Elmondta, hogy Hajdúböszörmény a hat működő szociális intézményével sokat tesz az idősgondozás terén, ezzel együtt a város örömmel fogadja a katolikus intézmény létesülését.

Tiba István országgyűlési képviselő arról beszélt, hogy a kormány és az Egyház között született megállapodás értelmében a komoly terhet jelentő működési költségek állami támogatására is sor kerül majd.

A most épülő katolikus intézmény az egyházmegye fenntartásában működik majd. Fülöp Attila államtitkár beszédében hangsúlyozta: a gondoskodáspolitikának egyetlen jól értelmezett felfogása az, hogy a kormányzat együttműködik azokkal a helyi közösségekkel, melyek a legtöbbet tudnak segíteni beágyazottságuk miatt.

Palánki Ferenc püspök bevezető gondolatában elmondta: hetedik éve vezeti az egyházmegyét, és már többször megkeresték Hajdúböszörményből, hogy ebben a városban is hozzanak létre egyházmegyei intézményt. A főpásztor utalt a beiktatási beszédére, amelyben hangsúlyozta a családokról való gondoskodást. Ez sokrétű feladatot jelent – fogalmazott. – Az egyházmegye intézményrendszerében jelen vannak az iskolák, ahol magas szintű oktató-nevelő munka folyik, valamint a szociális intézmények, amely területen növekedésben gondolkodnak. Ebben szerepel az a terv is, hogy az egyházmegye átveszi a debreceni Forrás Leleki Segítők Egyesülete központját és

a hozzá tartozó intézményeket. A megyéspüspök hangsúlyozta, nagyon fontos, hogy az egyházmegye a szociális irányba is lépéseket tegyen, mert ezzel tudják leginkább segíteni a helyi családokat.

Az Egyház állandóan való együttműködésének vannak gyümölcsei - folytatta a püspök. Ennek ad majd teret többek között az épülő szociális otthon, ahol az idősök jól érzik magukat, amely révén az Egyház segít enyhíteni, hordozni keresztjüket.

Az alapkö megáldása előtt Törő András püspöki irodaigazgató felolvasta az alapító okiratot. Az ünnepség az alapkö elhelyezésével zárult. Az eseményen közreműködtek a debreceni Szent József katolikus általános iskola tanulói.

Forrás és fotó: Debrecen-Nyíregyházi Egyházmegye

Újra kell szőnünk a társadalmunkat összetartó hálót

Szerveződik a KATTÁRS

(Folytatás az 1. oldalról)

A NEK alatt nagyon sok arcát mutatta meg a magyar Egyház, vonzó kép volt, amit láttunk. Szegeden négy napos lesz a KATTÁRS, amelyre meghívjuk az Egyház közösségeit, a szerzetesrendeket, a mozgalmakat és az intézményeket. Szeretnék, ha bemutatnák, ők hogyan tudják szolgálni és gazdagítani az Egyházat és a társadalmat. Mi pedig igyekszünk megmutatni Szeged adottságait, kincseit, az értékeinkre helyezzük majd a hangsúlyt.

– Ezért lett a mottó „Megújulni közös értékeinkben”?

Bánlaci Zsanett: Úgy gondoljuk, ez a meghívás mindenkit megszólít és összehoz majd. Hiszen az Egyház társadalmi tanítása számtalan területet érint, és nagyon fontos, hogy ezek tudjanak egymásról és összefogjanak. A természetvédelem, a művészet, a sport, a szociális szféra, az oktatás-nevelés, a generációk közötti kapcsolatok felé fordulunk, és minden érdeklődőt közös gondolkodásra hívunk a jövőnkörül.

S. L.: A közös értékeket keressük, az Egyház és a társadalom közös pontjait. Szegeden azért kap ez különös hangsúlyt, mert a település elmúlt száz éve a város, az állam, az egyházmegye és az egyetem közös munkálkodása révén alakult olyanná, amilyennek ma ismerjük. A dóm és a Dóm tér ennek a szimbóluma. Megépítésük az újjászülést jelképezi, s mindkettő a vallás, a kultúra, a tudomány és a művészet találkozási pontja a városban. Szeged és történelme szépen kifejezi mindazt, ami a KATTÁRS üzenete. A társadalom kérdésekkel küzd, amelyekre az Egyháznak is megvannak a maga válaszai. Van üzenetünk a társadalom számára az életéről, az emberről, és morális kérdésekben is irányt tudunk mutatni. Meg kell újulnia az Egyház és a társadalom közötti kapcsolatnak, újra kell szőnünk, a minket összetartó hálót. Az Egyház tanítása ki egészíti, a hit pedig elmélyíti az egyes tudományterületeket, a zsidó-keresztény gondolkodás eredeti és sajátos megközelítést kínál tudományos kérdésekben. Országosan és az egyházmegyeiben is sok szép eredményt tudunk felmutatni, számos területen megélve karizmáinkat. Tanúságot kell tennünk az evangélium értékeiről és örömeiről. Ezekre szeretnénk figyelni, és továbbra is segíteni egymást.

– A megújulás állandó feladat. Hogyan tarthatjuk ébren magunkban az erre való készséget?

S. L.: Egy személyes példát szeretnék hozni. Meghírdettünk egy ifjúsági színódust Szegeden. Kevesen jelentkeztek. Megkísértett a gondolat, hogy talán felesleges, amit csinálunk, de aztán arra jutottunk, hogy nagyobb rosszat teszünk, ha a mérsékelt érdeklődés miatt lemondjuk az

Serfőző Levente:
Tanúságot kell tennünk az evangélium értékeiről

eseményt. Megszerveztük tehát a kis létszámú társaságnak, örültünk azoknak, akik eljöttek, és sikere volt a rendezvénynek, reggeltől estig olyan jól tudtunk együtt dolgozni! Valóban, sokszor belefáradunk a feladatokba, talán túl sokat akarunk. A megújulás a KATTÁRS-sal kapcsolatban nekem azt jelenti, hogy fókuszáljunk inkább kevesebb témára, de azoknak menjünk a mélyére. A megújuláshoz kell a bátorság, különösen, ha kicsit bele vagyunk fáradva a munkába. És természetesen elengedhetetlen hozzá az Istenre való ráhagyatkozás is. Nekem az a belső mottóm, hogy amire a Szentlélek indít, azt meg kell tennem, függetlenül attól, hogyan érzem magam pillanatnyilag, van-e kedvem hozzá, erős vagyok-e vagy gyenge. Én ebből a meggyőződésemből merítem az erőt azokhoz az alkalmakhoz, amelyekre sokszor úgy tekintünk, hogy talán nincs is értelme, hogy fáradtak vagyunk hozzá. Ha tudom, hogy miért történik, akkor elég bátorságom lesz belekezdeni. Amíg a számokban, az eszközökben, a környezetben próbálunk visszazigazolást keresni, a kedvünk nem lesz több. Péternek ki kellett lépnie a bárkából, és elindulnia a vízen Jézus felé. Nekünk is az ő hitével kell belevágnunk a munkába. Ha Péter abban a pillanatban mérlegelni kezd, hogy van-e ennek értelme, és vajon fennmarad-e a majd vízen, soha nem hagyja el a hajót, és nem tud megtörténni a csoda. A KATTÁRS esetében is ezzel a bátorsággal fogtunk neki a szervezésnek.

B. Zs.: Nekem lendületet ad a közös munka, az, hogy látom, milyen sokan állnak az ügyünk mellé. Erőt merítek az imádságból, a Szentlélekhez fordulásból, Jézusnak az Eucharisziában való jelenlétéből. Velem vannak a NEK családi napján szerzett élményeim és a közösség ereje. Példát jelent számomra az imádkozó emberek szolgálata, akik küzdelmes területeken dolgoznak.

– Mennyiben egyházmegyei és mennyiben országos rendezvény a KATTÁRS?

B. Zs.: A KATTÁRS a püspöki konferencia rendezvé-

nye, melynek minden évben más-más város ad otthont. Mindig a fogadó egyházmegye kerül a figyelem középpontjába, rá vetül a reflektorfény. Fontos, hogy a KATTÁRS így az egyházmegye belső ünnepe is. Ugyanakkor a NEK tapasztalatai alapján szeretnénk, ha kicsit országos rendezvény is lenne. Ezért nagyon örülünk, hogy Kiss-Rigó László és Székely János püspökök megszólították és a főpásztorokon keresztül meghívták az eseményre az egyházmegyéik közösségeit. Levélben fordultunk a megyéspüspökökhöz, és kértük, hogy jelöljenek ki kapcsolattartókat. Többen már meg is tették ezt.

S. L.: Ebben az esetben sem nagy számokban gondolkodunk, de persze azt sem szeretnénk, hogy a magunk számára helyezzük fókuszba magunkat. Örülnénk, ha be tudnánk vonni a rendezvénybe a magyar Egyházat, ha valamennyi egyházmegyből lennének résztvevők, mindenhol egy-egy csapat. A koordinátorokkal élő kapcsolatban lehetünk, rajtuk keresztül eljuttathatjuk a meghívásunkat mindenhová. Szórványkatolikus vidéken élünk, nagy kiterjedésű területen, melynek életét meghatározza a katolikus diaszpóra. Itt tanúi lehetünk annak, hogy Isten nagyon munkálkodik, és mi magunk is nagy odaadással tesszünk meg minden tőlünk telhetőt az Egyházunkért és az egyházmegyéinkért, akár a lelkipásztori, akár az ima- és a közösségi életben. Nem tudunk, és nem akarunk belefáradni ebbe.

– Idén minden eddiginél hosszabb lesz a KATTÁRS. Mi mindennel töltik meg a plusz napot?

S. L.: Ha péntektől vasárnapig tartanánk a rendezvényt, akkor le kellene mondanunk az egyetemistákról, mi pedig szeretnénk bevenni a KATTÁRS-at az egyetemi életbe is. Szeptember 21., szerda az egyetemisták napja lesz a tanulmányi információs központban. Ez a nulladik nap. Idén így igazából ötnapos lesz a rendezvény. Szeretnénk, ha nemcsak hosszú lenne a KATTÁRS, hanem valóban tartalmas is.

B. Zs.: Mára már világos a keret, és szeretnénk minél

több programmal, tartalommal megtölteni. A természetvédelem kiemelt téma, ez az a terület, ami mindenkit összehoz, ami a legnagyobb érdeklődésre tart számot az egyetemisták körében. A fiatalok számára fontos a jövőért érzett felelősség, az a kérdés, hogy mennyire lesz elérhető a holnapunk, milyen lesz a jövőnk. A szerda így a zöldgondolkodás jegyében telik majd; a frontális megszólalásokon túl vitaest, kiállítás is szerepel a programban. Szeged esetében nagyon lényeges a sport is. Nagyszabású rendezvény-

re ad lehetőséget a Szent Gelért Fórum: iskolák közötti focibajnokság lesz.

S. L.: Szeretnénk azt is a fiatalok elé tárni, hogy számunkra a világ, amelyben élünk, nem egyszerűen környezet, hanem teremtés. Mi a teremtett világot akarjuk megővni, és ez több mint környezetvédelem. Ezért a közös gondolkodást a nap végén imaest zárja majd a dómokban. Ez a csendes szentségimádás, dicsőítést és tanúságtételt egyesítő imaforma nagyon kedvelt Szegeden.

– Felvillantánának néhány kiemelt programot?

B. Zs.: A csütörtök a hivatalos megnyitó napja, erre a Dóm Látogatóközpontban kerül sor. Lesz konferencia, családi nap, ifjúsági alkalmak, számos kulturális program, kulturális és gasztronómiai forgatag a Dóm téren. Kiadók, mozgalmak, szervezetek és közösségek mutatkoznak be. Esténként koncertekkel várjuk az érdeklődőket, dicsőítés és komolyzene jól megfér majd egymás mellett. Mellénk állt a Magyar Katolikus Karizmatikus Megújulás, a koncert velük evangelizáció; szeretnénk a járókelők szívét is elérni, megszólítani őket. A gasztro-utca egyházi manufaktúrákat hívunk meg, jelen lesz a pannonthalmi bor, a zirci sör, a

kismarosai lekvár – az Egyháznak ezt az arcát is szeretnénk megmutatni. Gazdagok vagyunk abban is, ami az asztalunkra kerülhet.

S. L.: Két utcai kiállítást tervezünk, az egyik Bálint Sándort mutatja be, a másik természetfotókat a természetvédelem témájához kapcsolódóan. A kulturális programok sorát irodalmi est nyitja meg Vecsei H. Miklóssal. A Gál Ferenc Egyetem dísztermében oktatás-nevelési konferenciát rendezünk. Ezen a területen szorosan összekapcsolódik a város, az egyházmegye és az egyetem élete, amely száz éve meghatározza az ott élők mindennapjait. A tudományos fórumon a glattfelderi és a klebelsbergi gondolat áll majd a középpontban. A Dóm téri forgatagban a színpadon bemutatkoznak egyházi iskoláink művészeti csoportjai. Kérésünkre valamennyi intézmény azt hozza el a KATTÁRS-ra, amiben igazán jó. Ez lesz az első alkalom, hogy ilyen széles körben megmutathatnak majd az iskolák. Szeretnénk továbbá beszélgetéseket a NEK hírnökeivel, ezeket a programokat ugyanis már az eucharisztikus kongresszusra való készület idején is óriási érdeklődés övezte.

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

SZERETET KONCERT

A BÉKÉÉRT, UKRAJNÁÉRT, KÁRPÁTALJÁÉRT

MÁJUS 22., 19:00 | ARÉNA

HERCZKU ÁGNES MIKLÓSA ERIKA ROST ANDREA
BOGÁNYI GERGELY BRÓDY JÁNOS DÉS LÁSZLÓ
LOVASI ANDRÁS PÁL ISTVÁN SZALONNA
NIKOLA PAROV SZAKCSI LAKATOS BÉLA

IFJÚ UKRÁN ÉS OROSZ ZENÉSZEK

KÖSZÖNTŐK:
BÖJTE CSABA, JUHÁSZ MÁRTON, ÉCSY GÁBOR,
LEHEL LÁSZLÓ, KARDOS ISTVÁN, KOZMA IMRE,
SIEWERT ANDRÁS, DR. SZILÁGYI BÉLA

DANUBIA ZENEKAR VEZÉNYEL: HÁMORI MÁTÉ

jegy.hu

AUDITÓRIUM HUNGARICUM
MAGYAR KURÍR

baptista Szeretetszolgálat
Magyar Máltai Szeretetszolgálat
MAJNOR REFORMÁCIÓS SZERETETSZOLGÁLAT
MAGYAR VÉDELMI SZERETETSZOLGÁLAT
MIGRÁCIÓ TÁJÉKOZTATÓ ÉS SEGÍTŐ
ÖKUMENIKUS SEGÉLYSZERVEZET
caritas hungarica
DEMJÁN SÁNDOR ALAPÍTVÁNY
Szatyi Gergely Alapítvány
DANUBIA ZENEKAR
KLEMM koncert

Az egyedüli biztos pont a hitünk

Úton a Katolikus Karitászs orvosmissziójával (2. rész)

Aknaszlatinától végig a Tisza mentén, a Máramarosi-havasok lábánál haladunk Kőrösmező felé. Ez a kétezres hegycsúcsok közötti völgykatlanban fekvő település békeidőben turisztikai célpont. Most azonban nem a turisták, hanem a menekültek a település vendégei. Április vége felé járunk, de ide még nem érkezett meg a tavasz, a tájat és a települést téli kopárságában ismerjük meg. A háború miatt a Katolikus Karitászs orvosmissziója most nem tudja ellátni itt szokásos feladatát, a szakorvosi szűréseket. Ehelyett adományokat szállít a bajba jutottak megsegítésére.

A pokol után a paradicsomba kerültünk

Első utunk a magyar tan nyelvű iskolához vezet, ahol Kolesznyikova Mária, az egyik tanítónő fogad minket. Online oktatás van, így az épület a karitászs adományainak raktáraként működik, innen látják el a település rászorulóit.

Kőrösmezőn 2002 szeptemberében közel nyolcvanévi kihagyás után éledt újjá a magyar tan nyelvű oktatás. A régi iskolaépület lakhatóvá tétele helyi szervezők és Magyarország érdeme volt. Itt kapott helyet a magyar óvoda, a magyar tan nyelvű alsó tagozat és a felső négy osztály, ahol a magyar idegen nyelvként tanulható. Húsz év óta minden évben új osztály tud indulni. Mára az óvodában hetven, az iskolában száz gyerek tanul. Mária elmondja, nagy bánatuk, hogy sok magyar szülő nem a magyar osztályba adja a gyermekét, míg ukránok szívesen választják a kiscsoportos, színvonalas oktatást. „Nem biztosított a teljes magyar tan nyelvű oktatási út. Itt már felső tagozaton is az ukrán a tanítás nyelve, ezért alóban sem választanak minket a magyarok, mert félnek, hogy a gyerekek később hátrányba kerülnek.”

A nyolcezer lelkes Kőrösmező lakosságának mára kevesebb mint tíz százaléka magyar. A Katolikus Egyháznak nagy szerepe van a magyar közösség fennmaradásában, összefogásában. Jelenleg ukrán anyanyelvű a plébánosuk, de magyar hitoktatók foglalkoznak a gyerekekkel. Nagy plébániaépületükben most menekülteket szállásoltak el. Mindannyian harkoviak. Sokan úgy jöttek el az otthonukból, hogy mindenüket elvesztették. Egyikük állami alkalmazásban dolgozik, nem szívesen árulja el a nevét. A férje harcol, minden napért hálát ad, amikor felveszi a telefont. Édesanyja megszállt területen rekedt, egy hónapja semmit nem hallott felőle. Az asszony ennek ellenére úgy gondolja, inkább legyen háború, mint egy rossz béke. Egy idős bácsi, Vlagyimir Ivanovics viszont vallja, a béke mindennél fontosabb. Minden szava közzönet, hála azért, hogy fedél van a feje felett és étel az asztalán.

Az ukrán iskola épületében több mint hatvan menekült kapott szállást, többségében asszonyok gyerekekkel. Matracok, kempingágyak felállításával rendezték át az osztálytermeket hálótermekké. Egy termen általában több család osztozik, kivételt képez egy irpinyi nagy család. Három generáció érkezett együtt, a nagyszülők, a nagynéni és a szülők – az apuka is itt van – meg a gyerekek. Náluk is ugyanolyan szép rend van, mint mindenütt az egész épületben. Érkezésünkkor a házaspár magába roskadva ült, a nagymama a legkisebb fiúval beszélgetett. Március 8-a óta vannak itt. A házukat szétlőtték, ők már a harcok közepette menekültek el a lakóhelyükről. A szemük láttára vittek el két fiataalt, és tanúi voltak a brutális kivégzésüknek is. Lángokban álltak a szomszéd házak, az emberek menekültek. Ők másfél órán át feküdtek a földön, végül sikerült kijutniuk a városból. A család legfőbb vágya, hogy hazamehessen. Már most elindulnának, holott tudják, a veszély nem múlt el, és fogalmuk sincs, mi vár rájuk, ha visszatérnek. Az édesapa azt mondja, hacsak nem lesz rosszabb a helyzet, májusban útra kelnek. A nagymama kezét összetéve köszöni, hogy itt lehet: „A gyerekek itt nyugodtan alszanak, otthon éjjelente a hangos sírásukra ébredtünk, annyira féltek a rakéták zajától. A pokol után a paradicsomba kerültünk. Soha nem felejttem el, milyen jó emberekkel találkozhattunk itt.”

Az iskolaépületben Tanya a házfelelős. Ő osztja be, ki mikor takarít, ki miben és mikor segít a konyhán. Szigorú rend szerint zajlik a fürdő használata is, hiszen az iskola nincs felkészülve ennyi ember tisztálkodására. A fűtéssel is takarékosan kell bánni, csak este néhány órára tudják fel-fűteni a radiátorokat.

A konyhán háromszáz adag étel készül, a településen lakó időseknek, valamint a családoknál, illetve más közösségi szállásokon elhelyezett menekülteknek is biztosítják az ellátást. A szállítmány, amit a karitászs hozott, Ilona, a konyhafőnök szerint nagyjából egy hónapra e-

Mária: Az adományok jelzik nekünk, nem felejtettek el minket a keleti végeken

Vlagyimir Ivanovics: Hálás vagyok, hogy fedél van a fejem felett és étel az asztalomon

gendő. Az ebédlőben már szépen meg van terítve, közeledik a vacsoraidő. Az asztalokon számok mutatják, ki hova ül. Itt is jól szervezett rend van. A terem lassan megtelik, vacsora közben az emberek halkan beszélgetnek.

Látogatásunkkor Alexandra, Ilona lánya van segítségünkre a tolmácsolásban. Magyarországon dolgozik, hűvőre jött haza, azóta folyamatosan a menekültek segítése foglalkoztatja. Könnyek között mondja el, mennyi megpróbáltatással találkozott.

A helyiek segítségével rakodjuk ki a szállítmányt. Van még időnk egy imára a szomszédos ortodox templomban, amely a nagycsütörtöki szertartáson tele van imádkozókkal. A templom körüli temetőben egy friss sír mellett kisfiú üldögél. „Hős volt, a barátom” – mutat a keresztre. A huszonhat éves

fiatalember az elmúlt hetekben esett el.

Nem sokkal később elköszönünk a kőrösmezőiektől, indulunk tovább. A jövő héten újra itt vagyunk! – búcsúzik Kecskés László, az orvosmisszió karitászsfelelőse. Egy rövid időre megállunk Rahón, ahová gyógyszereket hoztunk egy rákbeteg gyerekeknek. A következő állomás Nagyszőlős, a ferences plébánia. A karitászs adományaként névre szóló csomagokban szemüveget hoztunk azoknak a gyerekeknek, akikről az orvosmisszió legutóbbi útja során, a szűrővizsgálaton kiderült, hogy szükségük van rá. A misszió orvosai személyesen most nem lehetnek jelen az átadásnál, nem láthatják a gyerekek csillogó szemeit, holott ez az, ami újra és újra erőt ad nekik ahhoz, hogy péntekenként munka után útnak induljanak a határon túlra, a szűrő-

vizsgálatokra. „A gyerekek jövője szempontjából meghatározó, hogy a vizsgálatok során fény derül egészségügyi problémáikra, melyek jelentősen befolyásolják a mozgásukat, a munkabírásukat és a tanulmányaikat” – foglalja össze a misszió jelentőségét telefonbeszélgetésünk során Koroknai András ortopéd szakorvos, aki ötödik éve tagja az orvosmisszióknak.

A ferences plébánián Betti fogad minket. Kávéval kínál, majd hosszú beszélgetés kez-

menekültek. Buszra ültették őket, hogy mennek a frontvonalba, de az utolsó pillanatban visszavonták a parancsot. Ebben biztosan benne volt a Jóisten keze – mondta a barátunk. – Mindketten érzik, hogy imádkozunk értük.”

Nagyszőlősről továbbindulva már csak egyetlen úti célunk maradt: Karácsválva, a görögkatolikus parókia. Ide szintén nagy csomagnyi szemüveget viszünk, a Karácsválvai Sztójka Sándor Görögkatolikus Líceum diákjainak. Tóth

Tanár vagyok itt is, délelőtt megtartom online óráimat

A házukat szétlőtték, a harcok közepette menekültünk el, de Irpiny az otthonunk, visszamennénk

dődik. Megérkezik Timi is, aki nem sokkal ezelőtt még a templom virágdíszítésével foglalkozkodott, ennek örömet és békéjét hozza magával. A Kapisztrán Szent János Lelkigyakorlatos Házban most menekültek laknak, a ferences közösség gondoskodik róluk. Timi és Betti is tele van aggodalommal. Elmondják, hogy a közösségből már több férfit behívtak katonai szolgálatra, Timi testvére is megkapta a behívót. Nagyszőlősről sokaknak már az első hullámban el kellett menniük, így még inkább megfogytakozott az amúgy is kicsi közösségük. A vasárnapi szentmiséken ez különösen szembetűnő – állapítják meg szomorúan. „A jövőről nem merek gondolkodni. Letettem Isten kezébe, jöjjön, aminek jönni kell. Mindennap három órakor online imára gyűlünk össze, másfél órára. Már tizenkilencen vagyunk” – mondja Timi. Betti is megerősíti, milyen fontos számukra az ima: „Legutóbb két közeli barátunkat hívták be katonának. Arról számoltak be, hogy rakétatámadás érte a laktanyát, tőlük száz méterre felrobbant egy raktár, sok katona meghalt, ők meg-

Gyula parókus és felesége fogadnak minket. A házaspár úgy véli, a magyarok számára nincs jó forgatókönyv a jelenlegi helyzetben. „De várjuk ki a végét, bízzunk. A kárpátaljai ember örök túlélő. Úgy gondoljuk, azok közül, akik elmentek, tízből négyen vissza fognak jönni, és elkezdik majd törni a fejüket, miből lehet megélni, hogyan tovább. Egyelőre óriási a bizonytalanság.”

A háromnapos utunk során sok-sok embertől hallottuk ezeket az utóbbi szavakat, ukránoktól, magyaroktól egyaránt. Csupán két dologban biztosak a Kárpátalján élők: Mindannyian nagyon vágyanak arra, hogy vége legyen a háborúnak. És senki nem tudja, miként lesz vége, s mi lesz azután. Imádkozunk értük mi is! Ahogyan Szocska A. Ábel nyíregyházi püspök fogalmazott: „Életünk Isten kezében van. Az egyedüli biztos pont a hitünk, ami erőt ad. Ebbe kell kapaszkodnunk, a többi az élet hozza. Az imádság elkíséri az embert, bárhová kerül is. Hiszek abban, hogy nagy ereje van, hogy segít.”

Trautwein Éva
Fotó: Merényi Zita

(Folytatás az 1. oldalról)

Legutóbb az ortodox húsvét előtt jártam Munkácson, elvittem azt a csokoládéadományt, amit a Szent Imre Katolikus Gimnázium és Általános Iskola diákjai húsvéti ajándékként gyűjtöttek össze a Kárpátján lévő menekült gyerekeknek. Munkatársaimmal fontosnak tartottuk, hogy iskoláinkban a pedagógusokat és a szülőket felkészítsük arra, miként lehet bevonni a gyerekeket egy-egy beszélgetésbe annak érdekében, hogy a háborúval kapcsolatos kérdések a helyükre kerüljenek bennük. A gyerekek hallják, látják a híreket, kérdések merülnek fel, félelmek keletkeznek bennük, ezeknek a feldolgozásában próbáltunk mentálhigiénés segítséget nyújtani nekik. Iskoláinkba befogadtunk menekült gyerekeket, most mintegy hetvenen vannak, ukrán anyanyelvűek. A mieink szépen segítik a beilleszkedésüket.

– Mi a feladatunk ebben a helyzetben?

– Nekünk, keresztényeknek, papoknak, püspököknek nagyon fontos a szerepünk: az Istenbe vetett hit erősítése. Most igazán nagy szükség van arra, hogy a bajbajutottakhoz elvigyük az örömhírt, az evangéliumot. Látjuk, hogy egyik napról a másikra minden megváltozott. Mi Európában abban a kényelmes helyzetben éltünk, hogy előre tervezhattunk, lehetek nagy álmaink. A koronavírus-járvány figyelmeztetés volt arra, hogy figyeljünk oda jobban a keresztény életünkre, éljük meg mélyebben a hitünket. De mintha nem vettük volna elég komolyan ezt a helyzetet. Úgy

A Jóisten kezében van az életünk

Beszélgetés Szocska A. Ábel görögkatolikus püspökkel a bűnről és a békéről

segélyszervezetek tonnaszáma vizzik az adományokat a határon túlra. A segítségnyújtás békés útja legalább annyira fontos, vagy még fontosabb, mint a fegyverutánpótlás biztosítása. Mi erre helyezzük a hangsúlyt, és én is ezt próbálom kifejezni a látogatásaimmal. Imádkozunk a békéért, és támogatjuk a bajbajutottakat az adományainkkal.

– A múlt héten fotós kollégámmal elkísértük Kárpátaljára a

Katolikus Karitászt orvos-misszióját. Számos településen jártunk, és láttuk, hogy az ott élőkben óriási a bizonytalanság a jövőt illetően. Nem tudják, hogyan lehet újra béke, amikor annyi körülöttük a harag és a düh.

– A béke az emberi szívekben kezdődik, kölcsönös megbocsátással. Amíg ez nem születik meg, addig a tárgyalasztalnál sem jutnak előbbre a dolgok. Mi Magyarországon a béke pártján állunk. Valóban tömörkedni indult szabadult fel az Ukrajnában élő emberekben, és a valódi megbékéléshez hosszú idő kell. Félek, hogy hosszú távon ezek az indulatok fogják meghatározni az Ukrajnában élők egymáshoz való viszonyát. Most van egy bizonyos nyugalom Kárpátalján, az emberek remélik, hogy oda talán nem ér el a háború, ugyanakkor óriási a bi-

– Milyen tapasztalatai vannak arról, hogy miként élnek meg az emberek Kárpátalján a Magyarországtól kapott segítséget?

– A menekültek és az ott élők is nagyon hálások a sok segítségért, jó érzés nekik, hogy nem feledkeztünk meg róluk. Látják, hogy Magyarországon egy emberként állt melléjük, és értik, hogy van, amiben nem tud segíteni. Véleményem szerint hangot kell adni annak, hogy egy háborúban álló országot nem csak fegyverekkel lehet támogatni. Jó volna, ha a médiában minél több tudósítás jelenne meg arról, mekkora összefogás valósult meg az ideérkezők befogadása és a Kárpátalján maradtak ellátása érdekében anyagiak terén, illetve az élelmiszer- és az egészségügyi ellátásban. A segítségnyújtásnak számtalan formája van, a

– Miben bízunk?

– Keresztény emberként bízom abban, hogy Isten mindent a javunkra tud fordítani. Hogyan láthatnám ezt másként éppen most, a húsvét ünnepkörében, amikor Jézus Krisztus halálából való feltámadását ünnepeljük? Az amúgy is nehéz helyzetben lévő, gazdasági nehézségekkel küzdő Ukrajnának tragikus ez a háború. Nem vagyok politikus, de egyértelmű számomra az is, hogy hatással lesz Magyarországra és egész Európára. A lelki irodalomban számtalan megfogalmazását találjuk annak, hogy az örök élet szempontjából nézve nem véletlen, ami történik velünk. Nehézségeink többsége bűneink következménye, és ez nemcsak az egyes emberre, hanem a nemzetekre és akár globálisan is értendő. Nem élhetünk abban a hitben, hogy tetteinknek nincsenek következményei. Igenis vannak. Amikor szenvedés ér minket, arra is gondolhatunk, hogy ezáltal egy nagyobb rosszat kerülhetünk el, például a kárholatot. A lelki irodalom azt is megfogalmazza a nehézséggel kapcsolatban, hogy a keresztény ember számára az a tanúságtétel ideje. Azt mindenképpen hangsúlyoznunk kell, hogy a rosszat, a háborút, ártatlan emberek szenvedését Isten nem akarja. Én ebből táplálkozom. A nehézségek idején a Jóisten hozzánk való viszonyát leginkább az orvos-beteg kapcsolathoz tudnám hasonlítani. Ha az orvos jót akar a betegnek, mennyivel inkább javunkat, „gyógyulásunkat” akarja a Jóisten! Én bízom a segítségében.

Trauttwien Éva
Fotó: Lambert Átila

Tanúságtétel a Tanácsköztársaság idején

Elkezdődött Wohlmuth Ferenc boldoggáavatási eljárásának egyházmegyei szakasza

Április 21-én Császáron megalakult a település egykori plébánosa, a vértanúság hírében álló Wohlmuth Ferenc boldoggáavatási eljárását kezdeményező egyházi bíróság. Tagjai a plébániatemplomban bemutatott püspöki szentmisét követően tették le esküjüket a most megáldott Wohlmuth Ferenc-emlékházban.

A szentmisén Veres András főpásztorral koncelebrált Reisner Ferenc általános püspöki helynök, Kálmán Imre irodai igazgató, Író Sándor császári és Fuchs Tibor bakonyyszombathelyi plébános.

A szentmise elején Marton Judit, a Wohlmuth Ferenc Alapítvány kuratóriumának tagja elmondta: „A mai napon azért gyűltünk össze, hogy egyházmegyénk és községünk egykori plébánosának, Wohlmuth Ferencnek tanúságtételét megőrizzük és hirdessük.” Wohlmuth Ferenc atyát 1919. június 5-én, a Tanácsköztársaság idején ítélték hite miatt kötél általi halálra.

Szentbeszédében a megyéspüspök emlékeztetett: kevesen értik meg, hogy a kereszténység nem egy klubtagság vagy egy érdekszövetség. Minket Krisztus szeretete gyűjtött egybe, az Egyház pedig arra hív, hogy életformaként éljük meg kereszténységünket. Aki ezt teszi, oly módon köteleződik el Krisztus mellett, hogy a legnagyobb ál-

dozatokra is képes lesz. Kitarítani egy emberi kapcsolatban csak az tud, akiben erős, ön-maga szeretetét felülmúló szeretet él. Jézus azt mondta tanítványainak: „senki sem szeret jobban, mint az, aki életét adja barátaiért” (Jn15,13).

A mai napon egy olyan emberre emlékezünk, aki képes volt életét áldozni a rábízottakért Isten iránti szeretetből. Szerzte a világban ma is sokan tesznek tanúságot Wohlmuth Ferenc atyához hasonlóan a Krisztushoz, Istenhez fűződő elkötelezettségükről. Erre csak az képes, akit Istenhez mély szeretet fűz.

Aki Isten szeretetét és nagyságát megérzi, az úgy tudja Istent szeretni, hogy többé semmilyen áldozattól nem riad vissza. Amikor Wohlmuth Ferenc atya vértanúságára emlékezünk, tegyük fel magunknak a kérdést: milyen az én szeretetem? Milyen a házastársam, a gyermekeim, a szüleim, a barátaim felé? Milyen a szeretetem Isten felé, az Egyház felé? Mekkora áldoza-

tot lennék képes vállalni értük?

Wohlmuth Ferenc atya példája álljon előttünk, hogy az egymás iránti szeretetünkben is legyünk képesek erősödni! Az Istenhez fűződő kapcsolatunkban pedig szintén az legyen a mérce, hogy mekkora áldozatra vagyunk képesek hitünkért és Egyházunkért. Adja Isten, hogy Wohlmuth Ferenc atya is legyen közbenjárónk abban, hogy napról napra képesek legyünk növekedni, erősödni, megújulni hitünkben és Isten iránti szeretetünkben – zárta szentbeszédét Veres András püspök.

A szentmise záróáldása

után az ünneplő közösség az egykori iskola elé vonult, amelyet Wohlmuth Ferenc atya építtetett. Itt pályázati forrásból egy látogatóközpontot alakítottak ki. Beke Györgyi polgármester köszöntőjében elmondta: Wohlmuth Ferenc olyan kiveszőfélben lévő értékeket képvisel, amelyek példaértékűek. Jótékonyságával, a szűkölködők segítségével, önfeláldozásával, mártíromságával méltán érdemli meg, hogy a neve ilyen módon is fennmaradjon.

Császár egykori plébánosa megpróbálta fékezni az elszábadult indulatokat, mégsem volt számára kegyelem – fo-

galmazott Nagy János. A Miniszterelnöki Programirodát vezető államtitkár felidézte: a mártírok vére a kereszténység magvetése. Wohlmuth Ferenc életáldozata arra segítsen minket, hogy jó keresztények és jó magyarok legyünk.

A térség országgyűlési képviselője, Czunyiné Bertalan Judit hangsúlyozta: A Wohlmuth Ferenc Látogatóközpont azért van, hogy emlékezzünk és emlékeztessünk. Emlékezzünk arra, hogy voltak nehéz idők, amikor a hit, az elszánás és a bátor kiállás egyaránt jelen volt és továbbörököltette a hazát; és emlékeztessünk arra, hogy a veszély mindig ott van, és aki nem élte meg a szörnyű korokat, az a későbbi évtizedekben se élje meg.

Az épületet Veres András megyéspüspök áldotta meg, arra kérve Krisztust, hogy térjen be a házba és jelenlétével jóságosan áldja meg az emlékhelyet. Táplálja az Istenben való bizakodást mindazokban, akik oda betérnek. Az ünnepség végén a helyi iskola katolikus hittanosa szavaltak verset.

A látogatóközpontban egy különleges eseményre is sor került, ugyanis Wohlmuth Ferenc boldoggáavatási eljárása egy újabb szakaszához érkezett. Balog Márta CB posztulátor, a Nyolc Boldogság

Közösség tagja elmondta: tavaly nyáron egy kérelmet küldtek el a Szentek Ügyei Kongregációnak, hogy támogassa-e a boldoggáavatási eljárás megnyitását a Győri Egyházmegyében. Rómából megérkezett az engedély, a nihil obstat. Az egyházi szakkifejezés azt jelenti: semmi akadály. Az első ünnepélyes ülésen Veres András püspök, az általa kinevezett bíróság tagjai és a posztulátor titoktartási esküt tettek. Azt is esküvel fogadták meg, hogy tudásuk legjavát adva és legjobb lelkiismeretük szerint mozdítják elő a boldoggá avatás ügyét. A posztulátor nővér átnyújtotta a kihallgatandó tanúk névsorát, akiket a mártír sorsú plébános helyi tiszteletéről kérdeznek a bíróság tagjai.

Az eskütételt követően Író Sándor császári plébános felidézte: Wohlmuth Ferenc jó plébánoselőd, ahogy Veres Andrásnak jó püspök elődje Boldog Apor Vilmos. Jó hozzájuk szólni, jó tőlük példát venni. A plébános köszönetet mondott mindenkinek, akik segítettek a látogatóközpont létrehozásában.

Forrás és fotó:
Győri Egyházmegye
Sajtóiroda

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária-engesztelőkápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltáriszentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig.)

Az Örökimádás-templom (Budapest, IX. kerület, Üllői út 75–77.) szentségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig. Minden csütörtökön a 17 órakor kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom karitáscsoportjának szándékára, a harmadikon az imalábadá elhelyezett szándékokért imádkoznak.

A Szent István-bazilika Mária-kápolnijában (Budapest, V. kerület, Szent István tér 1.) égi kérésre, huszonhat éve minden csütörtökön 20 órától péntek reggel 5 óráig engesztelő imavirrasztást tartunk Magyarország, a magyarság lelki megújulásáért. 21 órakor mindig más atya mutat be szentmisét a két legszentebb Szív szándékára. Mindenkit szeretettel várunk! Imádkozzunk együtt!

Elsőpénteeki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a városmajori Jézus Szíve-templomban (Budapest, XII. kerület, Csaba utca 5.). A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Kaposfüreden, Szűz Mária Efezusi Háza (7400 Kaposfüred, Állomás u 61/a) várja az engesztelő híveket minden első szombaton 10 órától közös rózsafüzér-imádságra, melyet nemzetünk és hazánk lelki megújulásáért ajánlunk fel. Zarándokcsoportok bejelentkezése: Mezőfi Zoltán +36/70-363-7645. www.mariahaza.hu

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor, a budapest-belvárosi Nagyboldogasszony-főplébánia-templomban (Budapest, V. kerület, Március 15. tér 2.). A szentmise után tematikus beszélgetésre hívják a résztvevőket.

Csobánka – Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatód-
nak a nagy múltú elsőszombati szentmisék. Mindenkit szeretettel várnak a festői szépségű Mária-kegyhelyen 2022. május 7-től október hónapig minden első szombaton a szentkúti kápolnában fél 11 órakor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére.

KILENCED

A budapesti Szent Rita-templomban (Budapest, VIII. kerület, Kun utca 5.) február 3-ától lelkigyakorlat-sorozattal készülnek a szent május 22-ei ünnepére. Szent Rita 15 éven át viselte homlokán Jézus tövisko-szorójának egy sebé, ezért tisztelői 15 héten keresztül, minden csütör-
tökön (nagycsütörtök kivételével) imádsággal fordulnak a lehetetlen ügyek közbenjárójához. Ebben az évben a reggel 8 órakor kezdődő szentmiséket Fábry Kornél atya tartja, a nagykilenced mottója: Eucha-
risztia és a Szentlélek. Mindenkit szeretettel várnak. A szentmisék élő-
ben is követhetőek, illetve visszanezethetőek a www.szentritatemplom.hu oldalon.

LELKIGYAKORLAT

A Szent Gellért Lelkigyakorlatos Házban (2016 Leányfalu, Mórícz Zsigmond út 141.) IDŐPONTVÁLTÓZÁS: 2022. május 19-én 18 órától 22-én 13 óráig Dr. Gál Péter atya lelkigyakorlata „A belső gyógyulásról”. Június 3-án 18 órától 6-án 13 óráig pünkösdi lelkigyakorlat Lukovits Milán ferences atyával. Június 16-án 18 órától 19-én 13 óráig Kardos Csongor ferences atya lelkigyakorlata „A művészetek által közelebb Is-
tenhez” címmel. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelídítő. A halál közelségével és a gyász fájdalomának ter-
hével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való tovább-
lépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárscsoportjainkban. A Pa-
saréti Közösségi Ház I. emeleti terem (Budapest, II. kerület, Pasaréti út 102., a ferences templom bal oldalánál) kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittantermében (Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) pedig kéthetente szerda es-
ténként 18 órától 19.30-ig. Időpont: 2022. május 11., 25. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin sa nővér vezeti.

BESZÉLGETÉSSOROZAT

Férfitálalkozók címmel férfiaknak szóló előadás- és beszélgetés-
sorozatot indítottak a Pécsi Egyházmegye hét városában (Pécs, Mo-
hács, Szekszárd, Paks, Tamási, Dombóvár, Szigetvár) 2021. október 8.,
péntektől 2022. május 20. péntekig. A következő időpontok: 2022. május 6., 13., 20.. A találkozóak kezdési időpontja 18 óra. Mindenkit szeretettel várnak, és kéri, hogy a szervezés megkönnyítése érdekében előzete-
sen feltétlenül regisztráljanak az alkalmakra. Bővebb információ: <https://pecsiegyhazmegye.hu/aktualis>

EMLÉKHANGVERSENY

Szeretettel hívnak minden érdeklődőt a 2022. május 15-én, va-
sárnap 18 órakor kezdődő Koepeczky Alajos 21. emlékhangversenyre, a Haller téri Páli Szent Vince-templomba (Budapest, IX. kerület, Haller ut-
ca 19-21.). Közreműködnek: Jakab László Mogyoród művész orgonis-
tája, Gedai Ágoston orgonaművész, Kállay Gábor és Kállay Katalin blockflöte, továbbá Kállay Ágnes cselló, Pálúr János a Zeneakadémia professzora, valamint Koepeczky Lajos, a megemlékezett fia. Műsoron: J. S. Bach: *Esz-dúr praeludium és fuga* (Jakab), Beethoven: *V. (Sors-) szimfónia* I. tétel (áttart) és Liszt: *Adagio religioso* (Gedai Ágoston), Te-
lemann: *F-dúr trioszonáta* (Kállay család), improvizáció Koepeczky Alajos emlékére (Pálúr), C. Franck: *Berceuse* (Koepeczky). A koncert ingyenes, az adományokat a Haller téri templom orgonájának karbantartására fordítják.

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az Új Ember hasábjain! Üzenjen névnap, születésnap, házassági év-
forduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!

Rövid üzenetben küldje el annak nevét és címét, akit szeretne meglepni az aprohirdetes@ujember.hu címre.

Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre a számlát kiállíthatjuk.

Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

Ünnepeljen velünk – várjuk jelentkezését!

FELVÉTELI

**Az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye várja a papi hivatás-
ra készülők jelentkezését.** Az idei konkurzusra 2021. június 29-én ke-
rül sor Esztergomban. A jelentkezők az Érseki Papnevelő Intézetben há-
romnapos együttlét keretében ismerkednek a szemináriummal. Jelen-
kezni, írásbeli felvételi kérelmet küldeni legkésőbb május 31-ig lehet a Főegyházmegyei Hivataltba (1014 Budapest, Uri utca 62.). Bővebb in-
formáció: <http://esztergomiszeminarium.eu>

FOTÓPÁLYÁZAT

**A pécsi Szent Mór Iskolaközpont országos fotópályázatot hir-
det a 7-12. osztályosok részére** *Mária, a Béke Királynője* címmel. Olyan fotók beküldését várják, amelyek Máriát ábrázolják köztereken, templomokban, otthonokban. A pályaműveket a szentmorhittan@gmail.com címre várják szeretettel. A levélben fel kell tüntetni a pályázó nevét, osztályát, iskoláját (név, település, egyházmegye). A beküldött ké-
peket saját névvel kell elnevezni. Beküldési határidő: 2022. május 13. Bővebb információ: <https://szentmor.hu>

KIÁLLÍTÁS

Covid-19: büntetés vagy kegyelem...? címmel különleges és el-
gondolkodtató tárlatot nyitottak meg április 2-án, szombaton délután a budapest-terézvárosi Avilai Nagy Szent Teréz-templom altemplomi kiál-
lítótermében (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2., a Nagymező és a Ki-
rály utca sarkán.). Topor Márta, Kecskés Viktor és Kiss György fotókkal, installációkkal mutatják be azt, ami az emberiséget és szűkebb környe-
zetüket érte az elmúlt két évben. A tárlat megtekinthető hétköznapokon 07.30-12 óra és 15-19 óra között, vasárnap és ünnepnapon 08.30-13, valamint 16.30-19.30 óra között. Mindenkit szeretettel várnak.

MEGEMLEKEZÉS

Gonda Béla 1937. november 1 – 1945. november 5. közötti időszakban a csévi Általános Népkiskola igazgatója, kántortanítója születésének 115. évfordulója alkalmából 2022. május 14-én, szom-
baton 19 órai kezdettel megemlékező szentmisét mutatunk be a pi-
liscsévi Kisboldogasszony-plébániatemplomban (2519 Piliscsév, Hősök tere 16.). Mindenkit szeretettel várunk, aki ismerte és szeret-
te. Gonda család

MEGHÍVÓ

A Versbarátok Köre bemutatja Könnycseppek a békéért c. műso-
rát május 8-án 16 órakor Miskolcon (Mindszent tér 2–4.), a Mindszenty-
templom Milleneumi termében. A belépés ingyenes, de adományozásra van lehetőség a Katolikus Karitátszón keresztül, melyet a legszegényebb rászorultaknak juttatnak el. Mindenkit szeretettel várnak!

Szeretettel hívják Boldog Charles de Foucauld, Károly testvér tisztelőit és minden érdeklődőt 2022. május 15-én, a vasadi Charles de Foucauld-kápolnába (2211 Vasad, Ifjúság u. 24.), a 10 órától tartandó ünnepre, amelyben kivételön követjük a Vatikánból Károly testvér szent-
té avatási szertartását, utána 15 órakor szentmise lesz. Jézus Kistest-
vérei Női Szerzetes Közösség és a Názáret Közösség

Az alapításának 25. évfordulóját ünnepli Dr. Lenarsich Imre Helytörténeti és Gyűjteményi Alapítvány (Nyőgér) és a Berzsényi Dániel Megyei Hatókörü Városi Könyvtár (Szombathely) tisztelettel és szere-
tettel meghívja Önt 2022. május 17-én, 17 órára a könyvtár (Dr. Antall J. tér 1.) földszinti előadótermébe, *Életöröm – válogatás dr. Lenarsich Imre (1882-1966) nyőgéri esperes, plébános felvételeiből* – című vándorkiállítás megnyitójára, majd ezt követően Márfi Gyula: *Jegyzetek az iszlámról – keresztény szemmel* című kötetének bemutatójára. A tárlatot a könyv szerzője nyitja meg. A kiállítás 2022. június 4-ig tekinthető meg.

Boldog Charles de Foucauld szentté avatásáért 2022. május 19-én, csütörtökön 18 órakor Cserháti Ferenc püspök atya hálaadó szentmisét mutat be a Páli Szent Vince- plébániatemplomban (Buda-
pest, IX. kerület, Haller u. 19–21.). Mindenkit szeretettel várnak Jézus Kistestvérei és a Názáret Közösség.

TÁBOR

Diákok jelentkezését várják zarándoktáborokba. A Magyarorszá-
gi Szerzeteselőjárók Konferenciáinak Irodája nyári egyhetes zarándok-
táborokba 12 és 18 év közötti zarándokok jelentkezését várja. A Tihany – Pannonhalma útvonalra július 9–15. és július 29 – augusztus 4. között, a Tata – Márianosztra útvonalra június 30 - július 6. és július 2–8. között, a Márianosztra – Mátraverebély-Szentkút útvonalra augusztus 5–11. kö-
zött indulnak újtájk. Jelentkezési határidő: a szabad helyek függvényé-
ben, de legkésőbb 2022. május 20. További információk és jelentkezés: <https://zarandoktabor.hu/egyeni-jelentkezes>

TÁJÉKOZTATÁS

Az Esztergomi Bazilikában 2022. május 1-jétől a tíz főt elérő cso-
portok látogatása esetén kötelező az audio-guide használata, hogy a Bazilikában az egy időben látogató csoportok ne zavarják egymást. Ké-
rik, hogy a csoportok ezután már audio-guide-al érkezzenek. Amennyi-
ben nem rendelkeznék ilyen készülékkel, előzetes bejelentés esetén tudnak bérelni a helyszínen, költségtérítés mellett.

HALÁLOZÁS

Megrendülten tudatjuk, hogy Szöllősi Gusztáv János szerető édesapa, nagypapa és férj életének 93. évében, hirtelen jött beteg-
ség következtében eltávozott közülünk. Lelki üdvéért a Budakeszi-
Makkosmária Agyalok Királynéja-kegytemplomban gyászmisén imádkozunk, 2022. május 7-én, 11 órai kezdettel. Szöllősiné Szent-
gáli Angella T.: +36/30-954-0425

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.
Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8912; E-mail: urnairoda@szgp.hu

Plébániai iroda nyitvatartása:

Hétfőtől péntekig: 9.30-tól 16.30-ig

Telefon: 1/203–8915; E-mail: iroda@szgp.hu

Templomunk miserendje:

Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00

Hétköznap: 7.00 és 17.00 Szombaton 7.00 és 18.00

Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.; Honlap: <https://szgp.hu>

ÁLLÁS

A SZENT LUJZA SZERETETOTTHON Budapestén azonnali belépéssel keres terápiais munkatársat. Jelen-
kezni lehet fényképes önéletrajzzal a szentlujza0408@gmail.com e-mail-címen vagy a 06/1-466-5611 telefon-
számon.

A JÁNOSHÁZI SZENT IMRE ÁLTALÁNOS ISKOLA pályá-
zatot hirdet tanító munkakör betöltésére. A pályázati kiírás-
sal kapcsolatosan további információk az iskola honlapján: www.szentimre.martinus.hu T.:06/ 95-450-103

RÉGISÉG

A VISNYEI GALÉRIA régiséget vásárol. Budapest, VII. ker.,
Dózsa György út 44. T.: 06/1-321-7000

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégisé-
get és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átve-
szünk. Budapest, VI. kerület, Andrásy út 16. T.: 06/1-266-
4154. Nyitva: hétfő–szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra kö-
zött.

TÁRSKERESŐ

40 ÉVES, római katolikus vallású nő, aki természetkedvelő,
kutyabarát és érdeklődési köre a kultúra (tánc, zene, kép-
zőművészet, filmek, könyvek, színház) keresi azonos érde-
klődésű, 40-45 éves keresztény, nőtlen férfitban a párját, ko-
moly kapcsolat céljából. Telefonszamos levelet Magyaror-
szág déli részéről várok a Kiadóba. Jelige: Nem jó egyedül lenni

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEGABLAOK restaurálását, tervezését, kivitele-
zését több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet
T.: 06/20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

VÁSÁROLOK régi pénzeket, katonai tárgyakat, kitünteté-
seket, régi kéziratoakat, antik könyveket, karórakat, szőnye-
geket, festményeket. Teljes hagyatékok, akár kiúrtással. Séra Péter T.: 06/30-9666-349

Tisztelt Olvasóink!
Az egyházi közleményeket és híreket szerkesztve közöljük. Megértésüket köszönjük.
A szerkesztőség

Mély fájdalommal tudatom mindazokkal, akik ismerték és szerették őt,
hogy keresztanyukám,
Dr. Joó Istvánné
Dr. Szabados Margit Teréz
2022. március 13-án
életének 95. évében elhunyt.
Minden rokonomat,
barátokat, ismerősoket sok szeretettel meghívom a Jézus Szíve jezsuita templomban törté-
nő búcsúztató gyászmisére május 27-én, 17.30 órától (1085 Budapest, Mária utca 25. Bejárat a Lőrinc pap tér felől.)
Keresztfia: Zolti

Küldetéssel minden emberhez

Esztergom ismét megyei jogú város lett

Magyarország első városa, a Dunakanyar fővárosa, Esztergom ismét megyei jogú város lett. A jeles alkalomból május 1-jén, húsvét harmadik vasárnapján Erdő Péter bíboros, prímás ünnepi szentmisét celebrált a Nagyboldogasszony és Szent Adalbert-főszékesegyházban. A szentmise után Orbán Viktor miniszterelnök és Hernádi Ádám polgármester köszöntötte az egybegyűlteket.

Erdő Péter bíboros, prímás homíliájában kiemelte, hogy ha küldetésünk van minden emberhez és meg kell teremtenünk az igazságot, a szeretetet és a kultúra szigeteit, akkor Esztergomra is gondolunk. Szent István korában innen sugárzott ki a keresztény misszió szerte az országba, és ez a város az egész ország világi és lelki központja volt. A középkor évszázadaiban az egyházi kultúra, az írásbeliség, a zenei és a művészeti élet is itt virágzott a legjobban.

A főpásztor emlékeztetett, hogy ma is meg lehet csodálni a liturgikus zene emlékeit, amelyek a főszékesegyházi könyvtárban fennmaradtak. Az egyházi élet Esztergomban szorosán összefonódik a kultúrával. „Igazi iskolaváros vagyunk, egyházmegyei és szerzetesi iskolák adják tovább a keresztény kultúra örökségét sok ezer fiatalnak. A Hittudományi Főiskola, a szeminárium és a Pázmány Péter Katolikus Egyetem ugyancsak emeli az itt folyó szellemi munka rangját. Esztergom a párbeszéd városa is. A Szent Adalbert Központ sok nemzetközi konferenciának és ökumenikus rendezvénynek ad otthont” – hangsúlyozta Erdő Pé-

ter bíboros, és hozzátette: az eucharisztikus kongresszus idején itt tartottak a nemzetközi tudományos konferenciát. Az elmúlt években sor került a városban egyházjogtörténeti világkongresszusra, amelynek munkálatait nagy kötetben adták ki a Va-

tikában. A címlapon pedig ott áll Esztergom neve. A szentmisén jelen volt Orbán Viktor miniszterelnök is, aki ünnepi beszédében kiemelte, hogy

Esztergom városa minden magyar otthona, még akkor is, ha nem tud róla. A város sorsa és a magyarság történelme szétválaszthatatlanul összefonódott.

Ez nem a véletlen összjátéka, hanem egy magasabb erő rendelte így, és tette Esztergomot az ország első városának.

Itt alapították meg az ország első érsekségét, és nem véletlen, hogy a középkorban Európa nagyjai is meg-

fordultak itt – idézte fel Orbán Viktor, és hozzátette, hogy a kommunizmus évei alatt, 1950-ben Esztergom megszűnt megyeszékhelynek és megyei jogú városnak lenni, és ami egykor első volt, „egy lett a sok település közül”. Esztergom nélkül a magyar államiság is elképzelhetetlen lenne. „Ma azért vagyunk itt, hogy ezt a várost visszahelyezzük régi rangjára.” és ez a magyarság régi adóssága – jelentette ki a miniszterelnök. – Lerójuk, amivel mi, magyarok saját magunknak tartozunk.”

Orbán Viktor kitért arra is, hogy a város az elmúlt években tettekkel bizonyította, hogy nemcsak történel-

me teszi az egyik legfontosabb magyar várossá, hanem polgárainak szorgalma, ereje, kultúrája és hazaszeretete is.

Hernádi Ádám polgármester köszöntőbeszédében kiemelte, hogy van az ember életében olyan pillanat, amiről tudja, hogy fennmarad az idők végeztéig, összekapcsolja a múltat a jelennel, és a jövőnek is üzen. Ilyen pillanat ez a mostani, hiszen visszaállították az ezeréves Esztergom régi rangját.

Hernádi Ádám szerint a döntéssel történelmi igazságtétel született, „Szent István városának kérése meghallgatott!”

A győztesek soha nem adják fel. Akik feladják, soha nem győznek – jelentette ki Hernádi Ádám, majd hozzátette: „A győzelem mindig ugyanakkora felelősség, mint amekkorára öröm. Felelősség a mi esetünkben is, mert a címet megkaptuk, de úgy kell építkeznünk a jövőben, hogy arra minden szempontból méltóak legyünk. Folytassuk a látványos megkezdett fejlesztéseket a város, a térség javára, például járjuk elől, és erős bástyánk, keresztény hitünk legyen az, amit hirdetünk, amivel igazodási pontot mutatunk ebben az értékvesztett világban!”

**Zsuffa Tünde/
Esztergom-Budapesti
Főegyházmegye
Fotó: Wágner Csapó József**

A víz három drámája

Áder János tartott előadást a budapesti Piarista Gimnázium diákjainak

Áder János köztársasági elnök tartott előadást a budapesti Piarista Gimnázium tizedikes és tizenegyedikes osztályainak április 25-én a budapesti Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán, A vízváltástól a fenntartható fejlődésig – Hol tartunk, mit tehetünk? címmel. A köztársasági elnök a gimnázium diákönkormányzata meghívására tett eleget.

A megjelenteket Horváth Bálint igazgató; Jaczkó Mátyás, a diákönkormányzat elnöke és Matolcsy Miklós, a fenntarthatósági témahetet szervező PontVelem Nonprofit Kft. ügyvezető igazgatója köszöntötte.

A fenntarthatósági témahetet hetedik alkalommal szervezték meg, ennek nyitó tanóróját tartotta meg Áder János. Előadása elején a köztársasági elnök Ferenc pápa Laudato si' kezdetű enciklikáját és a most már elérhető Zöld Föld fenntarthatósági tankönyvet ajánlotta a diákok figyelmébe.

Idén a labdarúgó-világbajnokságot Katarban rendezik meg, a helyi klíma miatt novemberben. Mivel a hőmérséklet várhatóan még ekkor is magas lesz, a stadionokat hűteni fogják, a száraz éghajlat miatt a gyept pedig folyamatosan öntözni kell – az ehhez szükséges víz előállításáig viszont óriási költségekkel jár. Úgy tűnik, hogy a bajnokság szervezőinek a klímavédelmi szempontok nem voltak fontosak. „De vajon mennyi a felszíni, folyékony édesvíz aránya a Föld vízkészletéből?” – tette fel a kérdést Áder János a diákoknak, amire egy applikáció segítségével válaszolhattak.

A Föld vízkészletének csak 2,5 százaléka édesvíz, de min-

dössze félszázaléknyi, melyet a lakosság ellátására, az ipari termeléshez és a mezőgazdaság munkálataihoz fel tudunk használni.

A köztársasági elnök előadásának további részében a víz három drámájáról beszélt: arról, ha kevés, ha sok, vagy ha szennyezett. A bolygó egy részén már évek óta nem esett eső, Szíriában például három éven át tartott az aszály. De Kenya, Etiópia és Szomália is küzd a szárazsággal: ha Szomáliában idén sem fog esni, akkor másfél millió öt év alatti gyermeket fenyeget az éhhalál.

Az orosz–ukrán háború fokozza a szárazság okozta gazdasági problémákat. Ötven olyan ország van Afrikában és Ázsiában, ahol a gabona legalább harminc százaléka e két országból érkezik.

Az ENSZ által humanitárius célokra vásárolt gabona 85 százalékát is Oroszországban és Ukrajnában termelték meg. Ebből a szempontból is kérdéses, hogy érdemes-e gabonából bioüzemanyagot előállítani.

Németországban évek óta alacsony a Rajna vízállása, ami rendkívüli mértékben korlátozza a hajózást. Ha a vasúton vagy közúton szállítják azt, amit eddig vízi úton juttattak el a céljig, az is megterheli a környezetet. Bár Ma-

gyarország kedvező helyzetben van, a Duna–Tisza közti homokhátság, melynek területén 830 ezer ember él, félsivatagosnak tekinthető. A következő nyolc évben komoly erőfeszítéseket tesznek majd arra, hogy a homokhátság vízpótlását meg tudják oldani.

A világ más tájainak viszont a túl sok víz okoz gondot. A klímaváltozás miatt sokkal gyorsabban jut vissza a földre a csapadék, ami a világon több helyen megoldhatatlan problémákat okoz. A hirtelen lezúduló csapadékok nem tudja elvezetni az infrastruktúra, az áradások komoly károkat okoznak a településeken, emellett a mezőgazdasági tevékenységet is lehetetlennek teszik. De Magyarországon is komoly gondot okoz a sok víz, a Tisza például rövid idő alatt képes megáradni, ennek megakadályozására a gátak

csak korlátozott védelmet nyújtanak, ezért kell szükség-tározókat építeni.

„Mennyi italos műanyagpalackot gyártanak a világon?” – hangzott az újabb kérdés. A helyes válasz a másodpercenként húszezer darab volt. Ezek nagy részét nem gyűjtik be és nem hasznosítják újra, hanem eldobálják, így előbb-utóbb bekerülnek valamelyik nagy folyó vízébe, ahonnan a szemét az óceánokba kerül, hatalmas műanyagszigeteket alkotva.

Ha ebben az ütemben folyik a szennyezés, 2050-re több műanyag lesz az óceánokban, mint hal.

Ukrajnából és Romániából hatalmas mennyiségű műanyag szemét érkezik a Tiszán Magyarországra. Ezekben az országokban a községekben felhalmozódó szemetet az ártéren gyűjtik, amit az áradá-

sok belesodornak a folyóba. Bár ötven éve létezik a szennyező fizet elve, ennek ellenére nem sikerült még elérni, hogy megtérítsék Magyarország számára a hulladék semlegesítésének költségét. E szennyezés megszüntetésére kellett üzembe állítani Vásárosnaményban egy olyan berendezést, melynek segítségével ki tudják szedni a Tiszából a műanyagot.

A világ népessége tavaly több mint hét magyarországnyival növekedett, 2050-re valószínűleg el fogja érni a tízmilliárd főt. A népesség növekedése kétszer akkora vízmennyiség és háromszor akkora energia felhasználásával jár.

Napjainkban – bár még mindig nagyon sokan élnek nyomorúságos körülmények között – 1,7 földnyi erőforrást használunk fel. A jólétünkhöz a természeti tőkét éljük fel. Nyilvánvaló, hogy ez nem tartható fenn sokáig. – hangsúlyozta Áder János köztársasági elnök, aki arra is kitért, hogy az amerikai palagázból – az LNG szövetség jelzése szerint – nem lehet az európai igényeket kielégíteni. A meglévő kapacitások le vannak kötve, újak kiépítése hat-nyolc évet venne igénybe, ráadásul hosszú távú szerződéseket kellene kötni.

„Mennyi víz szükséges egy farmernadrág legyártásához?” – tette fel a kérdést Áder János. 7600 literre, mert a gyapottermesztéshez rendkívül sok víz kell, a feldolgo-

zás és a festés, valamint a szállítás is vízigényes. De az általunk felhasznált és elfogyasztott termékek előállításához is sokkal több víz kell, mint gondolnánk.

Raadásul a pazarlás is óriási, a megtermelt élelmiszer egyharmada a szemétkébe kerül, de a megvásárolt ruházat harmadát is csak egyszer – vagy egyszer sem – vesszük fel. – emelte ki a köztársasági elnök. – Egyetlen eldobott cigarettacsikk akár ötszáz liter víz szennyezését is eredményezheti. Mindennek van vízlábnyoma, így az állattenyésztésnek, az autógyártásnak, a mobiltelefon előállításának is, de a túlfogyasztás önmagában is megterheli a Föld vízkészletét, ez pedig oda vezethet, hogy a világ népességének egynegyede rövid időn belül nem fog iható vízhez jutni.

Mit tehetünk? – Áder János bemutatót néhány olyan, elsősorban magyar találmányokon alapuló megoldást, amely segíthet a víz hatékony megtisztításában.

A köztársasági elnök előadása végén arról beszélt a pályaválasztás előtt álló fiataloknak, hogy egy-egy szakma művelője – az orvos, az informatikus, a közgazdász, a tanár, a jogász – mit tehet a fenntarthatóságért a maga területén.

A téma iránt érdeklődőknek pedig Ferenc pápa Áldott légy! kezdetű enciklikájának tanulmányozását, valamint a Kék Bolygó Alapítvány honlapjának felkeresését javasolta.

**Baranyai Béla
Fotó: Merényi Zita**

HÍREK KÉPEKBEN

● Kántorképző tanfolyamot indít a Pécsi Egyházmegye, melynek első évfolyamára hirdetnek most felvételt. Újdonság, hogy a tanfolyam keretében fakultatív lehetőségként klasszikus gitártanulmányokat folytathatnak azok a jelentkezők, akik a Pécsi Egyházmegyében a liturgiák gitáros szolgálatában aktívan közreműködnek. Bővebb információk a kántorképzésről: peccsieghazmegye.hu

● 2021 húsvétján nem ünnepelhette a meg a Hit és Fény közösség fennállásának 50., magyarországi jelenlétének 35. évfordulóját; egy évvel később nyílt lehetőség a személyes találkozásra, közös elmélkedésre, játéka, éneklésre, hálaadó ünneplésre, melyen Varga László kaposvári megyéspüspök tartott előadást a békéről.

Többféle módon segítik a menekülteket

A Győri Egyházmegyei Karitásztól a tevékenységéről

A Győri Egyházmegyei Karitásztól az ukrainai háború első percétől kezdve a menekültek mellé állt. Az alábbiakban a szervezetnek az elmúlt hét fejleményeiről szóló összefoglalóját közöljük.

Tíz hónap alatt összesen öt workshop, tizenkét közösségi foglalkozás és három ügynevezett crossover esemény valósult meg a Közösség Győrben című programsorozatban, melynek együttműködő partnere volt a Széchenyi István Egyetem Apáczai Csere János Kara.

Április 26-án, a projekt záróeseményén többek között bográcsoszhattak a résztvevők. A Győri Egyházmegyei Karitásztól közreműködésével – mely szervezet a saját játszóbúza keretében foglalkozott a részt vevő gyerekekkel – az eseményen harmanc, Ukrajnából elmenekült családot láttak vendégül a szervezők.

Április 24-én különleges eseménynek adott otthont a győri Amstel Hattyú Fogadó: az Ukrajnából menekült, itt befogadott családok mondtak köszönetet

azoknak a szervezeteknek, vállalkozásoknak és civileknek, akik melléjük álltak és szállást, ellátást, munkát biztosítottak számukra a városban. A rendezvényt Szij Róbert, az ST Global Management Kft. tulajdonosa kezdeményezte, és az egyik főszervezője volt a programnak. Az ukránok nemzeti ételspecialitásai mellett oklevelekkel köszönték meg jöteveiknek a felbecsülhetetlen segítségét.

A menekültek segítése mellett saját rászorulóiról sem feledkezett meg a szervezet: a helyi önkéntes csoportok tavaszi segítő akciói során változatos adományokkal segítették a rászorulókat Lébényben, Magyaróváron és Mosonban.

A Győri Egyházmegyei Karitásztól tevékenységük számokban a háború kezdete óta: adománygyűjtő pontok a Győri Egyházmegyében 8 helyszínen: körülbelül 5 millió forint pénzdóomány, körülbelül 23,5 tonna célzott adomány; 10 család folyamatos segítése; eddig segített menekültek száma: 1428 fő; a számukra kiosztott élelmiszer-adomány: 4290 kilogramm, 3 535 000 Ft értékben; a számukra kiosztott higiéniai csomag: 1034 darab, 1 178 000 Ft értékben; foglalkoztatott önkéntesek száma: 282 fő

Forrás és fotó: Győri Egyházmegyei Karitásztól

Békezarándoklat a bodajki Mária-kegyhelyen

Április 30-án számos zarándok érkezett Bodajkra, a Mindenkor Segítő Szűz Mária kegyhelyére, hogy együtt imádkozzanak a békéért. Az imádság hathatós eszköz, hogy béke legyen bennünk, a népek között, az egész világban – mondta a kegyhely szabadtéri oltáránál bemutatott szentmisén Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök. A szentmise után a bodajki Szent Szűz kegyképe előtt imádkoztak a békéért.

A székesfehérvári egyházmegyei zarándokokhoz csatlakoztak az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye zarándokai Pomázról, Csohányról, Budapest-Angyalföldről és Külsőangyalföldről, akiket Mórocz Tamás bodajki plébános a 133. zsoltár szavaival köszöntött: „Ó, mily szép és mily gyönyörűsége, ha a testvérek egyetértésben élnek!”

A kegyhely plébánosa megköszönte a főpásztornak, hogy összegyűjtötte Isten népét és közös imádságra hívta a békéért.

„Az Úrhoz fordulunk, mert úgy érezzük, hogy itt az ideje együtt, egységben könyörögni a világ békéjéért. Még el sem múlt a járvány, és újabb baj érkezett, amit emberek okoztak egymásnak” – kezdte beszédét Spányi Antal székesfehérvári megyéspüspök, majd hozzátette: a háborút befejezni mindig nehezebb, mint megnyerni. Nem fegyvert és katonát kell küldeni egy helyzet megoldására, hanem békét kell teremteni minden lehetséges eszközzel. A fegyver nem a békesség eszköze.

A főpásztor beszélt a menekültek hatalmas tömegéről, azokról, akik megértésre, segítségre szorulnak, és akiket a kormány és az Egyház a segélyszervezetein keresztül támogat. Megemlítette a katolikus iskolások adománygyűjtését, amellyel örömet akarnak szerezni sok bajban lévő, menekült gyermekeknek.

„Ami összehívott minket ide, Bodajkra, a Mindenkor Segítő Szűz ezredéves kegyhelyére, az az imádság a békéért, hiszen az igazak imája kedves az Isten előtt. Imádkozunk, hogy a go-

nosz pusztító ereje helyett a Béke Istene uralkodjék a világban, – fogalmazott Spányi Antal püspök. – Jézus azt mondta, nem úgy hozza el békéjét, ahogy világ adja. Az Úr békéje, a szeretet országa, Isten törvényének érvényesülése, a Lélek ajándéka. Ez a béke türelmes, nagyvonalú, a kinyilatkoztatáson alapul, és nem önző érdekeken. Az így kapott és befogadott béke az üdvösség útját építi a lelkünkbe. Ez olyan belső béke, amelyet nem tud a világ elvenni. Mert akinek ez lakik a lelkében, az mindent eltűr, mindent elvisel, és nem engedi, hogy bármi a világ hatalmasságaitól hasson rá.”

„Ma a háború híreire irányul minden figyelmünk, és szeretnénk, ha mihamarabb vége lenne ennek a szörnyű helyzetnek, de a béke a szívünkben kezdődik, a családjainkban és a nemzetünkben. Az imádság hathatós eszköz arra, hogy béke legyen ne csak bennünk, hanem a népek között, az egész világban” – hangsúlyozta a főpásztor.

A megyéspüspök arról is beszélt, hogy a vértanúk és az imádkozó emberek békéje Isten ajándéka. Velük együtt hinnünk kell az imádság erejében, mert az igaz ember imádsága sok

rosszat képes megszüntetni, jobbra tenni. „Békét kérünk az Úrtól, hogy mentsen meg a háború borzalmaitól és hozzon áldást életünkre. Be kell fogadnunk a békét a lelkünkbe, hogy béke legyen a családjainkban, hogy örömeinket, mások örömeiben találjuk meg. És örülnünk kell Isten dicsőségének az életünkben, együtt örülni az Egyházzal, a szentekkel.”

A főpásztor végül a családi élet jelentőségéről szólt, amelyben az öröm mellett az egységet kell mélyen megélnünk. Az imádság elsimítja az ellentéteket, a szívből jövő szeretet megújítja az egymás mellett való elköteleződést. A közös ima békéje erősíti a család életét a nehézségekben is. Ha béke van a szívünkben, akkor felelősen gondolkodunk a nemzet nagy családjának békéjéért is. „Ne engedjünk a manipulációnak, ami a társadalmi csoportokat, közösségeket egymás ellen hangolja, amely egymás ellen fordítja az embereket. Látjuk történelmünk során, amikor egységes volt a nemzetünk, akkor fejlődött és erősödött igazán és tudta megvédeni magát az ellenségtől. Amikor letértünk az egység útjáról, az mindig nemzeti tragédiát, szenvedést hozott. A mi utunkat Szent István jelölte ki, amikor családjával ezen a szent helyen imádkozott a nemzetért. Hazánk legjobbjai is mindig hittel érezhették a Magyarok Nagyasszonya oltalmát.”

Spányi Antal püspök végül a Szűzanya békéjét hozta példaként, amely az Istenre figyelő csendből táplálkozott, és amely átjárta a názáreti otthonukat Szent Józseffel. Mária elfogadta Isten akaratát, bízott benne akkor is, amikor a Golgotára követte Fiát, de pünkösdkor is,

amikor a Szentlélek egészen betöltötte. Az ima és a hála csöndje uralkodott a Szent Család otthonában, és ezt a békét és áldást kérjük a mi családunkba, a mi életünkbe is. „Ha béke lesz lelkünkben, akárhová is vezet a sorsunk, Isten áldásában éljük meg a problémákat, a nehézségeket. Az Úr békéje, a szív békéje, ami békességet hoz mindannyiunknak, a nemzetünknek és a világnak.”

A szentmise végén ünnepélyesen kihelyezték az Oltáriszentséget, majd a főpásztor imájában halált adott a bennünk élő békevágyért. Imádkozott, hogy a szeretet uralkodjék a világban, amely megszünteti a meg nem értést, a bizalmatlanságot, és összefogja a nemzeteket.

„Nyisd meg szemünket, hogy mindannyian együtt akarjuk a békét, hogy mindenki meglássa mennyien gyötrődnek, halnak meg értelmetlenül a békétlenség miatt. Jöjj el minden nemzethez, és hozd el a Te igazságodat, hogy visszhangozza az egész Föld a Te dicséretedet!” – hangzott el az imádságban.

A zarándoklat az adoráció után ünnepélyes körmenettel folytatódott a zarándokudvaron. A szentséggel a kegytemplomba érve a bodajki Szent Szűz kegyképe előtt imádkozott a székesfehérvári megyéspüspök a háború megszűnéséért.

Máriával együtt kérünk, Istenünk, szólj a népek sorsáért a felelős vezetőkhez, Lelked által adj ösztönzést új megoldásokra és párbeszédre a nemzetek között! Add meg korunknak a béke napjait, add nekünk a Te békédet!”

A zarándoklat a litániával zárult. A zarándoklat a Kálvárian folytatódott, Spányi Antal megyéspüspök vezetésével, Ugrits Tamás pasztorális helynök, a világ békéjéért szóló imádságaival.

A keresztút állomásait a háborútól, a szétválástól szenvedő emberekről, családokért és gyermekekért ajánlották fel.

Forrás és fotó: Székesfehérvári Egyházmegye

**SZEMÉLYES
SZERETETTEL
MÁSOKÉRT**

KARITÁSZT TÁMOGATÓ ALAPÍTVÁNY – ADÓSZÁM: 19666275-1-43

